

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาการจัดประสบการณ์โดยใช้คาราโอเกะ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
2. การพูด
 - 2.1 ความหมายของการพูด
 - 2.2 ความสำคัญของการพูด
 - 2.3 ทฤษฎีของการพูด
 - 2.4 องค์ประกอบของการพูด
 - 2.5 พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย
 - 2.6 ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
 - 2.7 การสอนทักษะการพูด
 - 2.8 การประเมินความสามารถด้านการพูด
3. แนวคิดเรื่องการพัฒนาการออกเสียงภาษาไทยโดยคนตรีศรีระ
4. คาราโอเกะ
 - 4.1 ประวัติและความเป็นมาของคาราโอเกะ
 - 4.2 ความหมายของคาราโอเกะ
 - 4.3 คุณค่าของคาราโอเกะ
5. บริบทโรงเรียนบ้านหัวขัว
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยในประเทศ
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546

กรมวิชาการ (2546 : 8 - 9) กล่าวว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี เป็น การจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลาย บูรณาการผ่าน การเล่นและกิจกรรมที่เป็นสບการณ์ตรงผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า เหมาะสมกับวัยและความ แตกต่างระหว่างบุคคลด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กแต่ละคน ได้ มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

1. หลักการ

หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- 1.1 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
- 1.2 ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึง ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
- 1.3 พัฒนาเด็ก โดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
- 1.4 จัดประสบการณ์เรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีคุณภาพและ มีความสุข
- 1.5 ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

2. จุดหมาย

การศึกษาปฐมวัยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความ แตกต่างระหว่างบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เมื่อเด็กจบ การศึกษาระดับปฐมวัย เด็กจะบรรลุมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

- 2.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
- 2.2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสาน สัมพันธ์กัน
- 2.3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
- 2.4 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

2.5 ขึ้นชมและแสดงออกทางศิลปะ คนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย

2.6 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

2.7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

2.8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2.9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

2.10 มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

2.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

2.12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

3. แนวทางการจัดประสบการณ์

กรมวิชาการ (2546 : 52-53) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 3 – 5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ได้พัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา โดยได้ให้แนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

3.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือเหมาะสมกับอายุวุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาตามศักยภาพ

3.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3.3 จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้

3.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

3.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุขและเรียนรู้การกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน

3.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

3.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ต้องคาดการณ์ไว้

3.9 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

3.10 จัดทำสารนิเทศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำข้อมูลที่ได้มาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการเด็ก และการวิจัยในชั้นเรียนการจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี สามารถนำมาจัดกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบซึ่งในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน และยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก

กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที กิจกรรมที่เด็กที่อิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที

กิจกรรมหลักที่ควรจัดเป็นประจำทุกวันสำหรับเด็ก ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะกิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง และเกมการศึกษา สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ได้ทำการทดลองในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ จึงขอกล่าวถึงกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพียงอย่างเดียว (กรมวิชาการ, 2546 : 62-63)

1. การสาธิต คือ การแสดงการกระทำให้เห็น การทำให้ดู การชี้แนะให้ทำตาม การเรียนรู้เบื้องต้น หน้าที่ของการสาธิตมีดังนี้

1.1 เพื่อสร้างปัญหา การสาธิตบางคราวจะไม่บอกให้เด็กทราบล่วงหน้า เพื่อให้ผลปรากฏออกมาในชั้นแล้วเป็นปัญหาให้เด็กได้ไต่ถามเป็นการปลูกความสนใจ

1.2 เพื่อขยายการแสดงจุดสงสัย

1.3 เพื่อแก้ปัญหา บางคราวปัญหาของความสนใจทั่ว ๆ ไปเกิดขึ้นในทันทีทันใดและต้องใช้คำถามจากการสาธิตให้ดูก่อนเพื่อนำไปสู่คำตอบที่แท้จริง

1.4 เพื่อทบทวนหลังจากเด็กได้ทดลองไปแล้ว ครูอาจจัดการสาธิตอีกครั้ง เพื่อทบทวนความเข้าใจของเด็ก

1.5 เพื่อให้ทราบจุดสำคัญ การสาธิตที่น่าสนใจเป็นพิเศษจะเป็นวิธีทาง
สรุปผลในที่สุดการสาธิตยังจะเหมาะที่จะใช้ในสถานการณ์ต่อไปนี้

1.5.1 ให้นำเข้าสู่บทเรียน

1.5.2 ใช้ประกอบการบรรยายของบทเรียน

1.5.3 ใช้ในโอกาสที่มีการทดลองยุ่งยากและซับซ้อนซึ่งไม่สะดวกที่เด็ก
จะทำได้

1.5.4 ใช้ในเมื่อมีเครื่องมือเพียงชุดเดียวเท่านั้นลำดับขั้นตอนการสาธิต

1) ชั้นเตรียม

(1) ครูศึกษาเนื้อหาบทเรียนอย่างละเอียด

(2) ตั้งจุดมุ่งหมายการสาธิตทุกครั้ง

(3) ชักซ้อมการสาธิตมาเป็นอย่างดี

(4) จัดสถานที่สำหรับการสาธิตให้พร้อมต้องคำนึงถึง

การมองเห็นของเด็ก

2) ชั้นสาธิต

(1) ครูบอกเรื่องราวที่จะสาธิตให้ทราบ

(2) ครูบอกชื่ออุปกรณ์แต่ละอย่างให้เด็กได้รู้จัก

(3) ครูสาธิตแต่ละขั้นอย่างช้า ๆ เพื่อให้เด็กดูได้ทัน

(4) ครูคอยสังเกตเด็กในชั้น ให้มองเห็นอย่างทั่วถึง

3) ชั้นสรุป

(1) ให้เด็กได้สรุปจากที่เห็นตามลำดับขั้นตอน

(2) ชั้นวัดผล

(3) ชักถามปัญหาต่าง ๆ จากเด็ก

2. การทดลอง เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือกระทำหรือปฏิบัติการ
ทดลองด้วยตนเองได้รับประสบการณ์ตรงและความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งการจัด
ประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลองมีประโยชน์ ดังนี้

2.1 ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง เพราะได้ลงมือทดลองด้วยตนเองเป็น
การสนับสนุนการเรียนรู้โดยการกระทำ

2.2 ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น
การสังเกตการวิเคราะห์ข้อมูล สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาประจำวัน

2.3 กิจกรรมการทดลอง ชวนให้น่าสนใจ น่าติดตาม

2.4 การทดลองเป็นการให้โอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้เรียนรู้วิธีใช้ชีวิต
ร่วมกันแบบประชาธิปไตย

ลำดับขั้นการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลอง มีดังนี้

2.4.1 ขั้นเตรียม เป็นการเตรียมพร้อมก่อนการทดลอง เช่นการแบ่งกลุ่ม
ให้เด็ก รู้จักอุปกรณ์ต่าง ๆ การอธิบายระเบียบวิธีการปฏิบัติการทดลอง

2.4.2 ขั้นปฏิบัติการ เป็นการลงมือกระทำกิจกรรม

2.4.3 ขั้นสรุปและประเมินผล อาจใช้การซักถามผลการปฏิบัติการ
การตรวจผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ในด้านความสนใจ ความร่วมมือในการทำ
กิจกรรม

3. การระดมสมอง เป็นการจัดประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียน ได้คิดหาวิธี
แก้ปัญหาอย่างหลากหลาย ในระยะเวลาอันสั้น โดยที่ผู้เรียน ไม่ต้องกังวลว่าความคิดของตนถูก
หรือผิด ดีหรือไม่ดีกว่าของคนอื่น ความคิดจากหลายคนและมีความแตกต่างจะช่วยกระตุ้น
ความคิดใหม่ ๆ แปลก ๆ ให้เกิดขึ้นจากกลุ่มให้มากขึ้น และสามารถนำไปแก้ปัญหาได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ วิธีระดมสมองมีหลักสำคัญ ดังนี้

3.1 ไม่วิพากษ์วิจารณ์ความคิดเห็นของผู้เรียนที่แสดงออกมา

3.2 เปิดโอกาสให้เสนอความคิดอย่างอิสระ ยังมีความคิดหลากหลาย
ศักยภาพในการแก้ปัญหามีมากขึ้น

3.3 รวบรวมความคิดที่คล้ายกันเป็นกลุ่ม

3.4 ปรับปรุงความคิดบางความคิดให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนการระดมสมองในห้องเรียน

3.4.1 อธิบายความหมายและวิธีระดมสมองให้ผู้เรียนเข้าใจ

3.4.2 แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย เพื่อระดมสมอง

3.4.3 เลือกผู้นำกลุ่มเพื่อคอยประสานงานให้กลุ่มดำเนินกิจกรรมไป

ตามกระบวนการ

3.4.4 เลือกปัญหาที่น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก

3.4.5 กำหนดเขตของปัญหา ควรเป็นปัญหาที่มีคำตอบได้หลายทาง

3.4.6 สำหรับเด็ก ๆ อาจใช้เครื่องบันทึกเสียงช่วยและใช้เวลา 7-10 นาที

3.4.7 ประเมินความคิดเห็นที่สมาชิกเสนอ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับ

ปัญหา

การทำงานกลุ่ม เป้าหมายกระบวนการขั้นตอน วิธีการที่จะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานกลุ่มจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้นำกลุ่ม สมาชิกกลุ่มและวิธีการทำงานกลุ่ม ผู้สอนจะต้องคาดหวังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ โดยใช้คำถามว่าทำอะไรจะทำให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียน มีส่วนร่วม ในกิจกรรมให้มากและทั่วถึง ได้ข้อมูลและเรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ในกลุ่ม สามารถค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ได้เรียนรู้กระบวนการควบคู่ไปกับผลงาน สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง

4. การเล่นบทบาทสมมติ เป็นการให้เด็กเล่นสมมติตนเองเป็นตัวละครต่าง ๆ ตามเนื้อเรื่องในนิทานหรือเรื่องราวต่าง ๆ อาจใช้สื่อประกอบการเล่นสมมติเพื่อสร้างความสนใจ และก่อให้เกิดความสนุกสนาน เช่น หุ่นสวมศีรษะ ที่คาดศีรษะ รูปคน และสัตว์รูปแบบต่าง ๆ เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ของจริงชนิดต่าง ๆ

5. การศึกษานอกสถานที่ ความสำคัญของการศึกษานอกสถานที่มี ดังนี้

5.1 ช่วยให้ผู้เรียน ได้รับประสบการณ์ตรง ตามสถานที่ที่เป็นจริงให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ให้การถ่ายทอดประสบการณ์ผลได้ดีที่สุด มีคุณค่า มีความหมายต่อผู้เรียน

5.2 ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสพบปะบุคคลอาชีพต่าง ๆ เช่น การไปชมโรงงานผลิตขนมจีน

5.3 ช่วยให้ผู้เรียนได้พบกับบรรยากาศของการเรียนรู้แตกต่างจากห้องเรียน ผู้เรียนจะรู้สึกตื่นเต้น สนใจและเพลิดเพลิน ไม่ตรงเครียด และในขณะที่เดียวกันก็ได้รับความรู้ อีกด้วย

5.4 ช่วยสร้างเสริมบุคลิกของผู้เรียน ในแง่ที่ทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ รู้จักร่วมมือ กับผู้อื่นเกิดความอยากรู้อยากเห็น รู้จักซักถาม รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

5.5 ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งหรือเรื่องที่จะศึกษาอย่างแท้จริง โดยตลอด สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

6. ปริศนาคำทาย เป็นการละเล่นอย่างหนึ่งของคนไทย ชอบเล่นในยามที่ว่าง ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ปริศนาคำทายเหมาะสำหรับเด็กปฐมวัย ปริศนาคำทายมีประโยชน์ ดังนี้

6.1 ให้ความเพลิดเพลิน

6.2 ฝึกทักษะทางสติปัญญาและความไวทางสมอง เพราะผู้เล่นต้องจำทั้งปริศนาและคำถาม

6.3 เป็นรูปแบบของการสอนประเภทหนึ่งช่วยพัฒนาความสามารถในการสังเกตสิ่งแวดล้อม

7. การร้องเพลง เล่นเกม ท่องคำคล้องจอง เป็นการทำให้เด็กได้แสดงออกเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและจังหวะ

7.1 แนวการประเมิน

7.1.1 สังเกตการสนทนา ซักถาม ตอบคำถามและแสดงข้อคิดเห็น

7.1.2 สังเกตการปฏิบัติตนขณะร่วมกิจกรรม

7.1.3 สังเกตความสนใจขณะทำกิจกรรม

7.1.4 สังเกตการกล้าแสดงออก

7.2 ข้อเสนอแนะ

7.2.1 ควรยึดหลักการจัดกิจกรรมที่เน้นให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงและมีโอกาสค้นพบด้วยตนเองให้มากที่สุด

7.2.2 ครูควรยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลายของเด็กและให้โอกาสเด็กได้ฝึกคิด

7.2.3 อาจเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แทนครู เช่น พ่อแม่ ตำรวจ หมอ ฯลฯ จะช่วยให้เด็กสนใจและสนุกสนานยิ่งขึ้น

7.2.4 ในขณะที่เด็กทำกิจกรรมหรือหลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ครูควรใช้คำถามปลายเปิดที่ชวนให้เด็กคิด ไม่ควรใช้คำถามที่มีคำตอบ “ใช่” “ไม่ใช่” หรือมีคำตอบให้เด็กเลือก และครูควรใจเย็นให้เวลาเด็กคิดคำตอบ

7.2.5 ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความสนใจของเด็กและความเหมาะสมของกิจกรรมนั้น ๆ เช่น กิจกรรมการศึกษานอกสถานที่การประกอบอาหาร การปลูกพืช อาจใช้เวลานานกว่าที่กำหนดได้

4. กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็กได้มีโอกาส ฟัง พูด สังเกต คิดแก้ปัญหา ใช้เหตุผลและฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สนทนา อภิปราย สาธิต ทดลอง

เล่นนิทาน เล่นบทบาท สมมติ ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง ศึกษานอกสถานที่ เชิญวิทยากรมาให้
ความรู้ ฯลฯ วัตถุประสงค์

- 4.1 ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟัง พูด และการถ่ายทอดเรื่องราว
- 4.2 กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 4.3 ฝึกมารยาทในการฟัง พูด
- 4.4 รู้จักแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเอง
- 4.5 ส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะพื้นฐาน
- 4.6 ปลูกฝังให้มีคุณธรรม จริยธรรม
- 4.7 รู้จักปรับตัวในการเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น

เนื้อหา / ขอบข่าย นำเนื้อหาและรายการประสบการณ์จากแนวการจัดประสบการณ์
มาตรฐานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยยึดลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ เนื้อหา และประสบการณ์
ที่อยู่ใกล้ตัวเด็กไปยังสิ่งที่อยู่ไกลตัว กำเนียงถึงคุณธรรม จริยธรรม เทศกาลวันสำคัญ ฤดูกาล ฯลฯ
ซึ่งเป็นแกนในการจัดหน่วยการสอน การจัดที่นั้งให้เด็กในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์
ส่วนมากจะให้เด็กนั้งเป็นรูปตัวยู B หรือครึ่งวงกลม การจัดที่นั้งลักษณะนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. เด็กมีความรู้สึกอบอุ่นเนื่องจากได้นั้งใกล้ชิดครู
2. เด็กจะไม่บังกัน ครูและเด็กเห็นหน้ากันทุกคน ช่วยให้เกิดความสนใจและ

ปฏิบัติกิจกรรมได้นาน

3. เด็กมองเห็นสื่อและตัวครูได้ทั่วถึง ดังนั้นถ้าให้เด็กนั้งกับพื้น ครูก็ควรนั้งกับพื้น
หากให้เด็กนั้งบนเก้าอี้ครูก็นั้งบนเก้าอี้ด้วย ทั้ง 2 วิธีนี้มีข้อดีข้อเสียต่างกัน คือ

การนั้งกับพื้นเด็กจะมีสมาธิสั้น บางครั้งอาจนอนกลิ้งเกลือกไม่ค่อยอยู่นั้ง
แต่การเคลื่อนย้ายในการทำกิจกรรมสะดวก การนั้งบนเก้าอี้ เด็กจะมีระเบียบและสะดวก
ในการควบคุม แต่การเคลื่อนย้ายในการทำกิจกรรมไม่ค่อยสะดวก ดังนั้นจึงควรปรับตามความ
เหมาะสมแนวการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์นั้นควรใช้เวลาประมาณ 15 – 20 นาที ถ้านาน
เกินไปหรือกิจกรรมไม่น่าสนใจ เด็กเมื่อทำให้ไม่อยู่นั้ง ดังนั้นในบางครั้งครูควรจัดกิจกรรม
ในลักษณะ ต่าง ๆ เช่น

5. การเขียนแผนการจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กระดับปฐมวัย เป็นการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการ
ให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น และได้รับพัฒนาการทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ
สังคม และสติปัญญา ดังนั้นครูจึงต้องรู้จักวางแผนและวิธีเขียนแผนการจัดประสบการณ์

เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และนำไปปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ. 2546 : 67- 69) จุดประสงค์ของการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

5.1 เพื่อให้ครูวางแผนจัดกิจกรรมร่วมกับเด็กได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตร

5.2 เพื่อให้ครูนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ในการจัดประสบการณ์ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์

1. ศึกษาหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องครูต้องศึกษาหลักสูตรระดับปฐมวัยอย่างละเอียดจนเกิดความเข้าใจว่าจะพัฒนาเด็กอย่างไร เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด นอกจากนี้ควรศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อให้มีความเข้าใจยิ่งขึ้น

2. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาครูผู้สอน ต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ของเด็ก 3 -5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาสาระการเรียนรู้

3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ครูผู้สอน ต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เป็นสาระการเรียนรู้ซึ่งกำหนดไว้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นประสบการณ์สำคัญ และส่วนที่เป็นสาระที่ ควรเรียนรู้ โดยผู้สอนต้องวิเคราะห์ และเลือกนำมากำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์

4. กำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนต้องกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งมีหลากหลาย รวมทั้งศึกษาแนวคิดจากนวัตกรรมที่ผู้สอนต้องการสอดแทรกลงในการจัดประสบการณ์ สำหรับรูปแบบที่นิยมใช้ในการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย คือ หน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนสามารถกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์เป็นรายสัปดาห์ โดยพิจารณาข้อมูลหลักสูตรสถานศึกษา ตัวเด็ก สภาพแวดล้อม สังคม – วัฒนธรรมประกอบ

5. เขียนแผนการจัดประสบการณ์ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาและประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรและกิจกรรม มี 5 ขั้นตอน คือ 1) เลือกหัวเรื่อง 2) ระดมความคิดจากเด็กเกี่ยวกับหัวข้อที่เด็กสนใจ 3) วางแผนจัดกิจกรรม 4) แยกกิจกรรมตามพัฒนาการแต่ละด้าน 5) จัดกิจกรรมลงตาราง

ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

ขั้นที่ 1 เลือกหัวเรื่อง หัวเรื่องเนื้อหาที่ปรากฏในหลักสูตรนั้น ไม่มีรายละเอียดให้ ทั้งนี้เพื่อให้ครูสามารถยืดหยุ่นและสะดวกต่อการปรับให้เหมาะสมกับความสนใจและสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก การเลือกหัวเรื่องเนื้อหาเพื่อนำมาจัดประสบการณ์ให้เด็กนั้นสามารถทำได้ 3 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 เด็กเป็นผู้กำหนดหัวเรื่อง หัวเรื่องเหล่านี้เกิดจากความสนใจของเด็ก และครูเปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้กำหนดได้เอง ซึ่งเป็นหัวเรื่องที่เด็กต้องการเรียนรู้และนำมาจัดประสบการณ์

วิธีที่ 2 ครูและเด็กร่วมกันกำหนดหัวเรื่อง หัวเรื่องเหล่านี้เกิดจากความสนใจ ร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก แล้วนำมากำหนดเป็นหัวเรื่อง

วิธีที่ 3 ครูเป็นผู้กำหนดหัวเรื่อง หัวเรื่องเหล่านี้เกิดจากครูวางแผนและกำหนดหัวเรื่องที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้ โดยสังเกตจากความสนใจของเด็ก

ลักษณะของหัวเรื่อง หัวเรื่องไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยวิธีใดก็ตาม ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ตรงตามความต้องการและความสนใจของเด็ก
2. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก
3. สอดคล้องกับสภาพและการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก
4. ผนวกคุณธรรมและจริยธรรมเข้าไปได้อย่างผสมกลมกลืน

ขั้นที่ 2 ระดมความคิดจากเด็ก เมื่อเลือกหัวเรื่องได้แล้วครูตั้งคำถามนำหรือตั้งเป็นผู้ถาม และสนทนากับเด็ก เพื่อจะได้ทราบว่าเด็กมีประสบการณ์ในเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใด เด็กต้องการรู้อะไร และครูอาจเพิ่มเติมสิ่งที่เด็กควรรู้

ขั้นที่ 3 วางแผนจัดกิจกรรม นำขอบข่ายที่ได้จากขั้นที่ 2 มากำหนดแนวคิด (ดูจากหลักสูตร) และประสบการณ์สำคัญ วางแผนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัยของเด็กและลักษณะของกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน อาทิ กิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ และเกมการศึกษา

ขั้นที่ 4 แยกกิจกรรมตามพัฒนาการแต่ละด้าน นำกิจกรรมที่วางแผนไว้ในขั้นที่ 3 มาจัดแยกตามพัฒนาการแต่ละด้านเพื่อให้ทราบว่ากิจกรรมที่จัดครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านหรือไม่ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

ขั้นที่ 5 จัดกิจกรรมลงตาราง นำกิจกรรมมาเรียงลำดับก่อนหลัง และจัดลงตารางพร้อมจุดประสงค์ ตารางสำหรับเขียนแผนการจัดประสบการณ์ มีดังนี้คือ รูปแบบที่ 1 แยกตามตารางกิจกรรมประจำวัน รูปแบบที่ 2 แยกตามกิจกรรมหลัก รูปแบบที่ 3 แยกตามพัฒนาการ โดยครูสามารถเลือกตารางแบบใดแบบหนึ่งเพื่อทำแผนการจัดประสบการณ์ได้ตามความต้องการ แลตารางที่เลือกใช้สามารถปรับปรุงได้ตามความเหมาะสม

การพูด

1. ความหมายของการพูด

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของทักษะการพูดไว้ ดังนี้

ประมวญ คิคินสัน (2536 : 131-132) กล่าวว่า การพูด คือ ความรู้และการใช้รหัส ซึ่งเป็น ตัวแทนความคิดอ่านเกี่ยวกับตัวเรากับโลกภายนอก โดยมีระบบแห่งสัญญาณ คือ เสียง และถ้อยคำ สำหรับเจรจาติดต่อ

สมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 167) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้นทักษะการพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพ ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดจึงนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก เพราะผู้ที่พูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นได้เข้าใจ และช่วยให้อ่านและเขียนง่ายขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อน และเกิดจากการฝึกฝนเป็นเวลานาน ไม่ใช่เกิดจากความเข้าใจและการจดจำ

กองวิจัยทางการศึกษา (2541 : 20) ได้ให้ความหมายทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญมากในการถ่ายทอดความรู้ ความนึกคิดและความเข้าใจให้ผู้ฟังเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้นการพัฒนาทักษะการพูดจึงต้องใช้เวลาในการฝึกปฏิบัตินาน ต้องมีแรงจูงใจและเข้าใจความถนัดของนักเรียนซึ่งครูผู้สอนต้องมีแนวทางในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 86) ได้กล่าวว่า การพูด หมายถึง พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร กันระหว่างบุคคล ด้วยการใช้อ้อยคำ น้ำเสียง ภาษา อากัปกริยา ท่าทาง สีหน้า แววตา เพื่อถ่ายทอด ความรู้สึก ความคิด ความต้องการของผู้พูด ไปสู่ผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจและตอบสนองได้

สวนนิต ยมภักย์ (2549 : 42) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า การพูด คือการใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา ทำทาง เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูด ให้ผู้ฟังรับรู้ และเกิดการตอบสนอง

พรสวรรค์ สีป้อ (2550 : 163) ได้ให้ความหมายการพูดไว้ว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม เป็นการสื่อสารทางวาจาของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ต่างฝ่ายต่างมีจุดประสงค์ที่จะสื่อความหมายของตนเอง

สรุปได้ว่าการพูดเป็นการสื่อสาร สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยใช้น้ำเสียง เพื่อสื่อความหมายไปให้ผู้ฟังรู้หรือเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดหรือความต้องการของตน และสำหรับเด็กปฐมวัย การพูดเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการสื่อสารความรู้สึกนึกคิด หรือความต้องการของตนให้ผู้อื่นได้ทราบ

2. ความสำคัญของการพูด

การพูดเป็นทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งมีผู้กล่าวถึง ดังนี้

ศุสดี กุอุอินทร์ (2536 : 186) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะที่เด็กจำเป็นต้องฝึกฝนเพื่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเพื่อการทำงานในอนาคต นอกจากการ “พูดได้” แล้ว เด็กควรจะ “พูดเป็น” ด้วย กล่าวคือ สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนถูกต้อง ใช้ภาษาได้เหมาะสม พูดถูกกาลเทศะ เลือกเนื้อหาที่พูดได้เหมาะสม พูดในทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม พูดแสดงความคิดเห็นได้ และมีมารยาทในการพูด การฝึกทักษะการพูดจึงควรได้รับ การพัฒนาตั้งแต่แรกเริ่ม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2532 : 260) ทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อน และเกิดจากการฝึกฝนเป็นเวลานาน ไม่ใช่เกิดจากการเข้าใจ และจดจำ ต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับ เสียง คำศัพท์ โครงสร้าง และวัฒนธรรม ที่เป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาคือ การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อน เกิดจากการฝึกฝนเป็นเวลานาน ความสำเร็จของทักษะการพูดขึ้นกับแรงจูงใจ ความถนัดของผู้เรียนและคุณภาพของครูผู้สอน กิจกรรมการสอนทักษะการพูด ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการพูด

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 167) ให้ความหมายของการพูด ว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิดความเข้าใจและความรู้สึกให้ผู้ฟัง ได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้นทักษะการพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคล ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพธุรกิจต่าง ๆ ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก เพราะผู้ที่พูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นพูด ได้เข้าใจ และจะ

ช่วยให้การอ่านและเขียนง่ายขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม ทักษะ การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อน และเกิดจากการฝึกฝนเป็นเวลานาน ไม่ได้เกิดจากความเข้าใจและจดจำ

วรรณิ โสมประยูร (2537 : 98) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นการสื่อสารที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด เพราะคำพูดเป็นเครื่องมือสื่อความคิดที่รวดเร็ว แพร่หลายได้ผล อย่างยิ่ง นอกจากนี้จะพูดในโอกาสทั่วไปในชีวิตประจำวันแล้วยังมีโอกาสนอื่น ๆ ที่ต้องพูดอย่างเป็นทางการ หรือพูดเชิงวิชาการ ซึ่งเป็นการเผยแพร่หรือถ่ายทอดความรู้และความคิดเห็นที่นับว่าสำคัญ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 55-65) ได้สรุปความสำคัญของทักษะการพูดว่า การพูดเป็นจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาตามวิธีสอนแบบพูดมุ่งให้ผู้เรียนสามารถ สื่อสารได้โดยใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียน โดยผู้เรียนจะต้องฝึกภาษานั้นซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นนิสัย สามารถพูดได้โดยไม่ต้องหยุดคิด ผู้สอนต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาให้แก่ผู้เรียน ใน การเลียนแบบ ส่วนผู้เรียนนั้นเป็นผู้ลอกเลียนแบบและปฏิบัติตามผู้สอนวิธีสอนพูด เน้นภาษาที่ พูดในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้สอนต้องจัดระดับความซับซ้อนของภาษาสำหรับผู้เรียน โดยจะเรียนรู้ รูปแบบง่าย ๆ ก่อน โดยนำคำศัพท์และ โครงสร้างประโยคมาฝึกในรูปแบบต่าง ๆ เช่น พูดซ้ำ ๆ ถามตอบ ซึ่งทักษะที่ผู้เรียนสนใจมากที่สุดคือ ทักษะการพูดการฝึกออกเสียงตั้งแต่เริ่มแรก การ เรียนการสอนในห้องเรียนควร ใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียน ไม่ใช่ภาษาแม่ของผู้เรียน การ วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาของผู้เรียนและภาษาต่างประเทศที่เรียน จะทำให้ผู้สอนคาด ได้ว่าจุดไหนที่นักเรียนประสบความยุ่งยากมากที่สุด การป้องกันไม่ให้ผู้เรียนทำผิดนั้นสำคัญ เพราะความผิดพลาดจะก่อนิสัยที่ไม่ดี ฉะนั้นเมื่อผู้เรียนทำผิดผู้สอนต้องรีบแก้ไขทันที วิธีสอน แบบนี้ต้องใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจรวดเร็วถูกต้องทำให้การ เรียนการสอนไม่น่าเบื่อ

กรมวิชาการ (2545 : 67) สรุปความสำคัญ of ทักษะการพูดว่า ความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็น เพราะมีส่วนช่วยที่จะแสดงออกถึงความต้องการและ ความรู้สึกนึกคิดของผู้พูด โดยสามารถนำการพูดนั้นไปใช้ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวันหรือการรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยถ้อยคำที่กะทัดรัด อีกทั้งยังสามารถเรียบ เรียงคำพูดที่ได้ฟังหรือสิ่งที่อ่านมาให้เป็นคำพูดของตนเอง อีกทั้งยังสามารถแสดงความคิดเห็น ได้ อย่างคล่องแคล่ว เมื่อสามารถพูดได้ก็ย่อมสามารถฟังสิ่งที่ผู้อื่นพูดได้เข้าใจ และช่วยให้ง่ายต่อ การอ่านและการเขียน

กุศยา แสงเดช (2548 : 136) ได้สรุปความสำคัญของทักษะการพูดว่า การพูดเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสื่อสาร ในการสอนทักษะการพูดเบื้องต้น มุ่งเน้นให้ใช้ทักษะการพูดเพื่อสื่อสารได้ในสถานการณ์จริง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่งใช้ในการสื่อสารถ่ายทอด ความรู้สึนึกคิด และความคิดเห็น เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้และเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย หากผู้ที่เกี่ยวข้องคือ พ่อแม่ และครู รู้จักหาวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการพูดที่เหมาะสม และฝึกบ่อย ๆ ก็จะทำให้เด็กพูดได้อย่างชัดถ้อยชัดคำ กล้าแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับการพูดของเรื่องราวก่อนหลัง ไม่วกไปวนมา ทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและความต้องการของตนถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ทฤษฎีของการพูด

นักวิชาการการสื่อสารทั้งหลาย ได้ศึกษารูปแบบและกระบวนการสื่อสารของมนุษย์ เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกโดยการพูด ปัจจัยที่ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผลนั้นสามารถ อธิบายให้เข้าใจถึงขั้นตอนกระบวนการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับมีหลากหลายทฤษฎี ดังนี้

3.1 ทฤษฎีของชอมสกี

ชอมสกี (Chomsky. 1965 : 22-23 ; อ้างถึงใน สุภาวดี ศรีวรรณะ. 2542 : 23) ได้กล่าวว่า เด็กสามารถพูดคำใหม่ ๆ ได้โดยไม่ได้รับการเสริมแรง การเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องที่ซับซ้อนซึ่งจะต้อง คำนึงถึงโครงสร้างภายในตัวเด็กด้วย เขาอธิบายการเรียนรู้ภาษาของเด็กว่า เมื่อเด็กได้รับประโยคหรือ กลุ่มคำต่าง ๆ เข้ามา เด็กจะสร้างระบบไวยากรณ์ขึ้น โดยใช้เครื่องมือการเรียนรู้ภาษา โดยใช้ความสามารถ ของตนเองมาเปลี่ยนแปลงประโยคที่ตนได้ยิน โดยการลดเสียง ลดคำ เปลี่ยนที่และแทนที่ การเปลี่ยนแปลง นี้อยู่ทุกภาษา แต่ละภาษามีลักษณะพิเศษแตกต่างกัน ผู้เรียนจะใช้ความสามารถเฉพาะตนสร้างหลัก ไวยากรณ์โดยอัตโนมัติ

3.2 ทฤษฎีของสกินเนอร์

สกินเนอร์ (Skinner. 1950 : 127 ; อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2540 : 52) ได้อธิบาย กระบวนการเรียนรู้ภาษาว่า เกิดจากการเปล่งเสียง โดยเริ่มตั้งแต่วัยทารก และผู้เลี้ยงให้การเสริมแรง คือ ความเอาใจใส่สนับสนุนเฉพาะเสียงที่ใช้อยู่ในสังคมของตน ทำให้ทารกเปล่งเสียงที่ได้รับแรงเสริมบ่อยครั้งจนคิดเป็นนิสัย ส่วนเสียงที่ไม่มีใช้ในภาษาของตนก็จะ

ถูกทิ้ง ไปในที่สุดเด็กทารกจึงเรียนรู้ภาษาของตน ได้ดีที่สุด ด้วยการเลียนแบบพี่เลี้ยงหรือผู้เลี้ยงดู ซึ่งมักจะพูด กับทารกด้วยภาษาของผู้ใหญ่เป็นส่วนมาก และเมื่อเด็กเลียนเสียงผู้ใหญ่ อย่างถูกต้องก็จะได้รับ การเสริมแรง ซึ่งช่วยให้เด็กเลียนเสียงบ่อยขึ้นจนคิดเป็นนิสัยที่จะออกเสียงนั้น ได้ในภายหลัง ในระยะต่อมาการออกเสียงที่คล้ายคำพูดของผู้เลี้ยงดูยังทำให้เด็กเกิดความพอใจได้เองอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ สกินเนอร์ จึงเชื่อในเรื่องการเลือกเสริมแรง โดยให้รางวัล การเปล่งเสียงของเด็กว่า เป็นสาเหตุของการปลูกฝังความสามารถทางภาษาให้แก่เด็ก และการเลียนเสียงผู้ใหญ่ก็สามารถทำให้เด็ก พูดได้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของเด็กได้ทั้งสองประเภทและส่งเสริมอิทธิพล ที่สะสมกันขึ้น จนบุคคลนั้นมีความสามารถทางภาษา

3.3 ทฤษฎีของเพียเจท์

เพียเจท์ (Piaget. 1980 : 271 ; อ้างถึงใน โยชิน คันสนยุท และคณะ. 2533 : 135) ได้ศึกษา พัฒนาการทางสมองของเด็ก เชื่อว่าการเจริญเติบโตทางสมองของเด็กส่วนหนึ่ง เป็นผลมาจาก การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) อย่างต่อเนื่องกับสิ่งแวดล้อมภายนอกในการเรียนรู้ ภาษา (Language Acquisition) ระยะแรกเริ่ม เด็กจะมีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม อันส่งผล ให้มีความสามารถที่จะ เลียนเสียงพูดตามผู้อื่นและเข้าใจ โน้ตส์ต่าง ๆ ในทัศนะของเพียเจท์ ภาษากับการคิด ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน เป็นสิ่งที่แยกจากกันแต่มีความสัมพันธ์กัน การใช้ภาษา จำเป็นต้องใช้การคิด อย่างไรก็ตามการที่ไม่มีภาษา หรือ ไม่สามารถรับรู้ ภาษา ก็ไม่ได้เป็นสิ่งที่ กีดขวางคนเราไม่ให้คิด หากสามารถเข้าใจความคิดบางอย่างได้ เช่น ขณะเล่น ประกอบ ชิ้นส่วนวัตถุ หรือเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นการแก้ไขปัญหา โดยที่ไม่ต้องพูดหรือใช้ภาษาเลย ดังนั้นภาษาไม่ได้เป็นสิ่งจำเป็นเสียทีเดียวที่จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ งานวิจัยของเพียเจท์ ที่เกี่ยวกับ Sensorimotor Intelligence ในเด็กอายุ 18 เดือนนั้น ชี้ให้เห็นว่า เด็กมีความคิดเกี่ยวกับ วัตถุก่อนที่จะ สามารถเอ่ยชื่อวัตถุเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคำกับวัตถุได้ อย่างไรก็ตาม การรู้การเข้าใจ มีความเกี่ยวเนื่องกับการคิด รวมทั้งเกี่ยวเนื่องกับภาษาในเรื่องนี้ เพียเจท์ให้ ทัศนะว่า ภาษาเป็น “ตัวกระทำภายนอก” (Outside Agent) ที่ทำให้เด็กได้พัฒนาการคิด เด็กเริ่ม เข้าใจภาษา รู้จักคิดเป็น สัญลักษณ์ทางภาษา และรู้จักแปลความคิดออกเป็นภาษาที่ทำให้ผู้อื่น เข้าใจภาษาเป็นกุญแจที่จะนำไปสู่ การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) นั่นคือ จะทำ ให้เด็กค่อย ๆ เริ่มเปลี่ยนแปลงจากการมี ทัศนะที่ยึดตนเป็นศูนย์กลาง (Egocentric) ไปยังสังคม ภายนอก เนื่องจากการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ที่สำคัญคือ การติดต่อสื่อสารกันด้วยภาษา ทำให้ เด็กได้เรียนรู้และเปลี่ยนทัศนะและแนวคิดกับผู้อื่น ทั้งเพียเจท์และนักวิจัยแนวเพียเจท์มี

ความเห็นว่า การปฏิสัมพันธ์ทางภาษา (Language Interaction) จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาสติปัญญาพัฒนาระดับการรู้การเข้าใจได้เร็วขึ้น พัฒนาการคิดของเด็กให้มีเหตุผลยิ่งขึ้น ซึ่งรวมถึงการพัฒนามโนทัศน์ทางการอนุรักษ์ด้วย

3.4 ทฤษฎีของไวโกทสกี

ไวโกทสกี (Vygotsky. 1896-1934 ; อ้างถึงใน โยชิน คันสนยุทธ และคณะ. 2533 : 136) กล่าวว่า ระยะเวลาที่เด็กจะพูดได้ เด็กจะเข้าใจความหมายของคำอย่างกว้าง ๆ ไม่ชัดเจน ภาษาของคนแวดล้อมที่เป็นแกนนำในการพัฒนาการคิดของเด็ก จะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจความคิดในระยะ ต่อมา ระยะแรก ๆ นั้นเด็กมีการคิดแบบไม่ใช่ภาษา (Nonlinguistic Thought) และการพูดแบบไม่ใช่ สติปัญญา (Nonintellectual Speech) ไวโกทสกีชี้แจงว่าการคิดและการพูดมีรากที่แยกออกจากกัน แต่ต่อมาก็รวมกันได้ ในระยะที่เด็กอายุ 2 ขวบ การแสดงออกทางอารมณ์ ได้แก่ การร้องไห้แสดงความรู้สึกการทำเสียงอ้อแอ้ รวมถึงคำแรก ๆ ที่เด็กใช้ นับเป็นรากฐานการพูดขั้นเตรียมสติปัญญา ซึ่งในระยะนี้การคิดกับการพูด ไวโกทสกีกล่าวว่า การพูดแบบรู้คิดภายในนั้นเป็นขั้นที่เตรียมเด็กให้ใช้ความคิด เพื่อสื่อสารกับคนแวดล้อมต่อไป

3.5 ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน

ผู้คิดตั้งทฤษฎีนี้คือ โอ โฮบาร์ท โมว์เรอร์ (O. Hobart Mowrer. 1907 : 241 ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และประภัสร์ นิยมธรรม. 2541 : 25) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เขาให้ชื่อทฤษฎีของเขาว่า Autistic Theory หรือ Autism Theory of Speech Acquisition ทฤษฎีนี้ถือว่า พัฒนาการพูดของเด็กเกิดจาก การเลียนเสียงอันเนื่องมาจากความพึงพอใจที่ได้กระทำเช่นนั้น โมว์เรอร์ เชื่อว่าความสามารถในการฟัง และความเพลิดเพลินกับการ ได้ยินเสียงผู้อื่นและตนเองเป็นสิ่งสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษา

3.6 ทฤษฎีการเลียนแบบ (The Imitation Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า พัฒนาการทางการพูดนั้น เกิดขึ้นหลายทาง โดยอาศัยการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดจากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง ผู้ที่ทำการศึกษา เกี่ยวกับการเลียนแบบในการพัฒนาการทางภาษา คือ เลวิส (Lewis. 1976 : 312 ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสร์ นิยมธรรม. 2541 : 31)

3.7 ทฤษฎีเสริมแรง (Reinforcement Theory) ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข ไรน์โกลด์ (Rhiengold . 1994 : 229-230 ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และประภัสร์ นิยมธรรม. 2541 : 27) และคณะศึกษาพบว่า เด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อได้รางวัล หรือได้รับการเสริมแรง

3.8 ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception) ลิเบอร์แมน (Lieberman. 2006 : 124 ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และประภัสร์ นิยมธรรม. 2541 : 28) ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับ การเปล่งเสียง

3.9 ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Buck) ซึ่งธอร์นไคค์ (Thorndike. 1920 : 174 ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และประภัสร์ นิยมธรรม. 2541 : 29) เป็นผู้คิด โดยอธิบายว่า เมื่อเด็กกำลังเล่นเสียงอยู่นั้น เผลอมีเสียงบางเสียง ไปคล้ายกับเสียงที่มีความหมายในภาษาพูดของพ่อแม่ พ่อแม่จึงให้การเสริมแรงทันที ด้วยวิธีนี้จึงทำให้เด็กเกิดพัฒนาการทางภาษา

3.10 ทฤษฎีชีววิทยา (Biological Theory) เล็นเบิร์ก (Lenneberg. 1954 : 254 ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และประภัสร์ นิยมธรรม. 2541 : 29) เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษามีพื้นฐานทางชีววิทยาเป็นสำคัญ กระบวนการที่คนพูดได้ขึ้นอยู่กับอวัยวะในการเปล่งเสียง เด็กจะเริ่มส่งเสียงอ้อแอ้ และพูดได้ ตามลำดับ

3.11 ทฤษฎีการให้รางวัลของพ่อแม่ (Mother Reward Theory) ดอลลาร์ดและ มิลเลอร์ (Dollard and Miller . 1941 : 384 ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และประภัสร์ นิยมธรรม. 2541 : 30) เป็นผู้คิดทฤษฎีนี้ โดยย่ำเกี่ยวกับบทบาทของแม่ในการพัฒนาภาษาของเด็กว่า ภาษาที่แม่ใช้ในการเลี้ยงดูเพื่อเสนอ ความต้องการของลูกนั้น เป็นอิทธิพลที่ทำให้เกิดภาษาพูดแก่ลูก

จากทฤษฎีการพูดที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่า การพูดหรือการใช้ภาษาของเด็กเล็ก ๆ มีสัญชาตญาณในการแสดงออกโดยการพูด และเป็นการพูดที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะถ้อยคำของเด็ก ๆ ค่อนข้างจะมีจำกัด เด็ก ๆ จึงแสวงหาการใช้คำเหล่านั้นด้วยตนเอง โดยแสวงหาคำที่ใหม่และไม่เหมือนใคร ขณะเดียวกันความอยากรู้อยากเห็นของเด็กที่อยากจะติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นและความอยากรู้อยากเห็นอย่างเต็มที่จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กเกิดการแสดงออกทางความคิดในด้านการพูด องค์ประกอบ สำคัญในการพูด คือ ผู้พูด คำพูด และผู้ฟัง การใช้ภาษาพูดของเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องมีความพร้อม ของอวัยวะเกี่ยวกับการพูด การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ซึ่งประสบการณ์ที่อยู่แวดล้อมตัวเด็ก ถึงจะทำให้เด็กสามารถพูดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความสามารถในการพูดสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะเกิดได้ถ้าผู้เกี่ยวข้อง คือ พ่อ แม่ ครู รู้จักหาวิธีส่งเสริมพัฒนาการด้านการพูดของเด็กให้เด็กได้ แสดงออกในการพูดในสภาพแวดล้อมที่จูงใจเด็กให้พูด เด็กก็จะเกิดการเรียนรู้เรื่องการพูดเป็นคำ การพูดเป็นประโยค การพูดซักถามและการพูดเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ได้

4. องค์ประกอบของการพูด

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้องค์ประกอบของการพูดไว้ดังนี้

ชนกนาล จริตเชื้อ (2549 : 182-183) กล่าวว่า พฤติกรรมของการพูดประกอบด้วย

1. การกล้าแสดงออก หมายถึง กล้าพูด กล้าถาม กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ การแสดงออกทางท่าทาง และการกระทำอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติกิจกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การแสดงออกทางวาจา และท่าทาง หมายถึง การที่เด็กแสดงท่าทางแสดงความคิดเห็นในระหว่างการทำกิจกรรมด้วยความกระฉับกระเฉง กระตือรือร้น ไม่ประหม่าอาย หรือ เอะเจิน สามารถตัดสินใจทำกิจกรรมโดยไม่ลังเลและมีจิตใจมั่นคง

1.2 การแสดงตัวเป็นอาสาสมัครในการทำกิจกรรม หมายถึง การที่เด็กแสดงท่าทางด้วยการยกมือ ใช้คำพูดหรือท่าทางเพื่อแสดงตัวเป็นอาสาสมัครที่จะร่วมกิจกรรมกับเพื่อนและครูหรือการเป็นผู้นำ หรือผู้ตามที่ดี ในการทำกิจกรรม

1.3 การสบตาครูและบุคคลอื่น ๆ ในขณะพูดหรือตอบคำถาม หมายถึง การที่เด็ก มองหน้า สบตา กับบุคคลที่เด็กพูดด้วย ไม่ก้มหน้าหรือหันหน้าหนี เมื่อมีการสนทนากัน และกล้าเผชิญความจริง

2. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม หมายถึง การยอมรับและปฏิบัติตามระบบของกลุ่มเช่น การเล่นหรือทำกิจกรรมโดยปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันเล่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนและครู หมายถึง การที่เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับเพื่อนและครู หรือการร่วมแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ขณะดำเนินกิจกรรมด้วยความเป็นกันเอง ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง หรือถ่มน้ำลายแก้งักัน สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมได้

2.2 การให้ความช่วยเหลือและยอมรับการช่วยเหลือจากเพื่อน หมายถึง การที่เด็กใช้คำพูดหรือท่าทางบอกหรือแนะนำเพื่อน ในขณะที่ทำกิจกรรมร่วมกัน หรือการที่เด็กปฏิบัติตามคำแนะนำที่ดีของเพื่อนให้การทำงานเป็นไปตามที่วางแผน

2.3 การทำตามข้อตกลงของกลุ่ม หมายถึง การที่เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มในการวางแผน กำหนดแนวทางในการเรียนรู้หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ

3. ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความพึงพอใจในผลงานของตนเอง ยอมรับและเปิดเผยการกระทำ ของตนเอง ตั้งใจทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จตามที่ได้วางแผนไว้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 การแสดงความชื่นชม และพอใจในการกระทำของตนเอง หมายถึง การที่เด็ก ยอมรับและชื่นชมผลการกระทำของตน ยอมรับและพอใจในความเป็นตัวเอง สนทนา ได้ตอบ หรือบอกเล่าให้ผู้อื่นฟังเกี่ยวกับกิจกรรมที่กำลังทำด้วยความกระตือรือร้น ไม่นิ่งเฉย หรือเหม่อ ลอย

3.2 ความสนุกสนานในการทำกิจกรรม คือใจและมีความสุขเมื่อประสบ ความสำเร็จหมายถึง การที่เด็กร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ ความสนุกสนาน และมีความสุข โดยการแสดงออกด้วยรอยยิ้ม และเสียงหัวเราะ เมื่อทำกิจกรรมได้ตามที่คาดหวัง

3.3 การเปิดเผยผลงานและการกระทำของตนเองต่อเพื่อนและครู หมายถึง การที่เด็กพูดนำเสนอ แสดงผลงาน หรือผลการกระทำของตนเองต่อกลุ่ม การเรียกเพื่อนหรือครู ให้ดูผลงานของตนเอง

5. พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

การที่เด็กแต่ละคนสามารถพัฒนาการทางด้านการพูดของตนได้นั้น เด็กจะมี พัฒนาการตั้งแต่ วัยทารก จนกระทั่งใช้ภาษาสื่อความหมายได้ นักวิชาการหลายแขนงพยายาม แสดงหาเหตุผลเพื่อจะนำมา อธิบายทฤษฎี ดังนี้

ซีเฟลด์ท์ (Seefeldt. 1986 : 411 ; อ้างถึงใน ทรุชญา นิลวิเชียร. 2535 : 208) กล่าวถึงพัฒนาการ ทางภาษาระดับพื้นฐานของเด็กไว้ 5 ระดับ ดังนี้

1. ระบบเสียง (Phonology) เด็กทารกมีการพัฒนาระบบเสียงในภาษาของตน โดยการออกเสียง หลาย ๆ ลักษณะและเริ่มนำเสียงมาเชื่อมต่อกันเพื่อให้มีความหมาย
2. ลักษณะคำพูด (Morphology) เด็กเริ่มพัฒนาการผสมกันของเสียงทำให้เกิด ความหมาย เริ่มเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ จนกระทั่งถึงวัยก่อนประถมศึกษาเด็กจะเข้าใจกฎของคำ
3. การสร้างประโยค (Syntax) เด็กพัฒนาการการสร้างประโยคหรือไวยากรณ์ ขณะที่เด็ก เริ่มนำคำมาสร้างประโยค เข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ เมื่อเด็กเข้าใจประโยคที่มีคำ จำนวนมาก เมื่อ อายุ 2-3 ปี เด็กจะพูดประโยคความเดียวชนิดต่าง ๆ ได้ เช่น ประโยคคำสั่ง ประโยคปฏิเสธ ประโยค คำถาม เด็กจะใช้ประโยคที่มีคำเชื่อม เมื่ออายุ 5-7 ปี และเด็กจะใช้ คำนาม สรรพนาม ได้อย่างถูกต้อง เมื่ออายุประมาณ 7 ปี จึงจะใช้ประโยคหลายความ ได้

4. ความหมาย (Semantics) ขณะที่เด็กเลียนเสียง และ โครงสร้างของภาษาเด็ก จะเกิด การพัฒนาว่าคำจะมีความหมายขึ้นอยู่กับบริบท (Context) ของการใช้คำนั้นด้วย กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ความหมาย เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน และสัมพันธ์กับขั้นตอน พัฒนาการทางสติปัญญา ของเพียเจท์ กล่าวคือ ชั้นประสาทสัมผัสเด็กจะใช้คำพูดคำเดียวแทน ประโยคทั้งประโยค ความหมายของ คำขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของการใช้คำพูด เช่น เด็กกำลัง เดินหาพ่อและพูดว่า พ่อ มีความหมาย พ่ออยู่ไหน เมื่ออายุ 2-7 ปี หรือขั้นก่อนปฏิบัติการ เด็กจะ แยกคำออกจากประโยค พร้อมกับใส่ความหมาย ซึ่งสัมพันธ์กับการกระทำที่เป็นรูปธรรม คำว่า บ้าน อาจหมายถึง สถานที่ พ่อแม่ และตัวเองอาศัยอยู่ เด็กเริ่มตระหนักถึงความไม่ชัดเจนหรือ ความยืดหยุ่นของภาษา แต่เด็กจะเข้าใจต่อเมื่อเด็กมีประสบการณ์ รูปธรรมเท่านั้น เมื่ออายุ 7-11 ปี เป็นขั้นปฏิบัติการรูปธรรม เด็กจะเข้าใจความหมายได้ดียิ่งขึ้น แต่ก็ยังมีประสบการณ์ ที่เป็นรูปธรรมอยู่ เด็กอาจอธิบายคำว่าบ้าน หมายถึง สถานที่สำหรับนอน รับประทานอาหาร และให้เพื่อนมาเยี่ยม

5. การใช้ภาษา (Pragmatics) เด็กจะเรียนรู้การใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับ สถานการณ์ขึ้นอยู่กับ สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เด็กอยู่ เด็กที่ย้ายไปอยู่ที่ใหม่ก็จะรู้ภาษาของ สังคมใหม่นั้น

เนสเซล (Nessel. 1989 : 5-21 ; อ้างถึงใน พรรษา นิลวิเชียร. 2535 : 207-208) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ พัฒนาการทางภาษาของเด็กว่าประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้ คือ

ขั้นเริ่มแรก (Paralanguage) เด็กอายุหนึ่งเดือนถึงสิบสองเดือน จะมี ความสามารถจำแนกเสียง ต่าง ๆ ได้ แต่ยังไม่มีความสามารถควบคุมการออกเสียง เด็กจะทำ เสียงอ้อแอ้ หรือเสียงที่แสดงอารมณ์ ต่างๆ เด็กจะพัฒนาการออกเสียงขึ้นเรื่อย ๆ จนใกล้เคียง กับภาษาจริงๆมากขึ้นตามลำดับ เรียกว่า เป็นคำพูดเทียม (Pseudo word) พ่อแม่ที่ตั้งใจฟังและ พูดตอบ จะทำให้เด็กเพิ่มความสามารถในการสื่อสาร มากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 1 (10-18 เดือน) เด็กจะควบคุมการออกเสียงคำที่จำได้ สามารถเรียนรู้ คำศัพท์ ในการสื่อสารถึง 50 คำ คำเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับคน สัตว์ สิ่งของ หรือเรื่องราวใน สิ่งแวดล้อม

ขั้นที่ 2 (18-24 เดือน) การพูดขั้นนี้จะเป็นการออกเสียงคำสองคำและ วลีสั้น ๆ มีชื่อเรียกว่า Telegraphic Speech คล้าย ๆ กับโทรเลข คือ มีเฉพาะคำสำหรับสื่อ ความหมาย เด็กเรียนรู้คำศัพท์มากขึ้น ถึงสามร้อยคำ รวมทั้งคำกริยาและคำปฏิเสธ เด็กจะ สนุกสนานกับการพูดคนเดียว ในขณะที่ทดลองพูดคำ และ โครงสร้างหลาย ๆ รูปแบบ

ขั้นที่ 3 (24-30 เดือน) เด็กจะเรียนรู้ศัพท์เพิ่มขึ้นถึง 450 คำ วลีจะยาวขึ้นพูดประโยค ความเดี่ยวนั้น ๆ มีคำคุณศัพท์รวมอยู่ในประโยค

ขั้นที่ 4 (30-36 เดือน) คำศัพท์จะเพิ่มมากขึ้นถึงหนึ่งพันคำ ประโยคเริ่มซับซ้อนขึ้น เด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา จะแสดงให้เห็นถึงความเจริญงอกงาม ทางด้านจำนวนศัพท์และรูปแบบของประโยคอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 5 (36-50 เดือน) เด็กสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในครอบครัวและผู้คน รอบข้าง จำนวนคำศัพท์ที่เด็กรู้มีประมาณสองพันคำ เด็กใช้โครงสร้างของประโยคหลายรูปแบบ เด็กจะพัฒนาพื้นฐานการสื่อสารด้วยวาจาอย่างมั่นคง และเริ่มต้นเรียนรู้ภาษาเขียน

บราวน์ (Brown. 1980 : 32 ; อ้างถึงใน ทรธยา นิธิวิเชียร. 2535 : 209) ได้สังเกตการพัฒนาทางภาษาของเด็กสามคนเป็นเวลาหลายปี เขาได้ค้นพบว่าความยาวของการออกเสียงของเด็กเป็นเครื่องชี้ การพัฒนาของภาษา ได้ดีกว่าอายุปฏิทิน ถ้าเราบรรยายภาษาของเด็กหลาย ๆ คน ที่อายุเท่ากัน เราจะพบว่า มีความแตกต่างกันมาก แต่ถ้าเราบรรยายภาษาของเด็กหลาย ๆ คน ที่มีความยาวทางภาษาพูดเท่ากันเราจะ พบความเหมือนกันหลาย ๆ อย่าง บราวน์ได้อธิบายขั้นตอนพัฒนาการทางภาษาของเด็กว่า ในขั้นแรก เป็นขั้นสองคำ (The two-word stage) หรือขั้น โทรเลข เพราะหน่วยคำที่เด็กพูดเป็นคำที่มีความหมาย หนักแน่น คล้าย ๆ กับคำที่ใช้ใน โทรเลข ส่วนในขั้นที่สอง เด็กจะใช้หน่วยคำทางหลักภาษา มีคำที่เชื่อมต่อกัน และการขยายคำเพิ่มมากขึ้น ส่วนในขั้นที่สามนั้นเด็กจะใช้ประโยคบอกเล่า ประโยค ปฏิเสธ ประโยคคำถาม และประโยคคำสั่ง ลักษณะของประโยคเหล่านี้จะพัฒนาต่อไปจากขั้นที่สามต่อไปอีกนานเรียกได้ว่าเป็นกระบวนการต่อเนื่องและพัฒนาในทุกขั้นตอน

สโบลิน และเวลช์ (Solbin and Welsh. 1980 : 34 ; อ้างถึงใน ทรธยา นิธิวิเชียร. 2535 : 210) ได้แย้งแนวคิดพัฒนาการทางภาษาของเด็กด้วยการเลียนแบบไว้ว่าการเลียนแบบไม่ใช่เป็นเครื่องมือ อันสำคัญในการเรียนรู้ภาษา เพราะภาษาที่เด็กจะเรียนรู้ นั้นไม่เหมาะกับการเลียนแบบ เด็ก ได้รับรู้เฉพาะ ผิวเผินในส่วนที่เป็นโครงสร้างของประโยค แต่เด็กจะต้องเรียนรู้ลึกซึ้งกว่านั้น และเรียนกฎทั้งส่วนต้น และส่วนลึกของ โครงสร้าง ทั้งสอง ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเลียนแบบภาษาของเด็ก 2 ปี และค้นพบว่า ถ้าเด็กเข้าใจรูปแบบของประโยค เด็กก็จะเลียนแบบประโยคโดยใช้ประโยคของตนเอง เด็กจะทำความเข้าใจความหมาย และพูดตอบโดยใช้ระบบกฎของตนเอง 15 แนวคิดในด้านการเรียนทางภาษาของเด็กว่า เพื่อเป็นการ

ตอบสนองต่อความต้องการนั้น บราวน์ (Brown. 1980 : 32 ; อ้างถึงใน ھرรษา นิลวิเชียร. 2535 : 210) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. การสื่อสารของเด็กในระยะแรก อันได้แก่ การร้องไห้ ทำเสียงอ้อแอ้ พูดยุ่หนึ่งหรือ สองคำเป็นไปเพื่อสนองความต้องการของตน
2. เด็กทุกคนพัฒนาระบบภาษาของตน ซึ่งนอกเหนือ ไปกว่าการตอบสนอง ความต้องการ พื้นฐานเด็กจะพัฒนารูปประโยค และคำศัพท์ที่ซับซ้อนและหลากหลายยิ่งขึ้น ซึ่งเด็กไม่จำเป็นต้อง ทำเช่นนี้ เพราะเพียงแค่รูปประโยคง่าย ๆ และคำศัพท์ในวงจำกัด เด็กก็ได้ ในสิ่งที่ตนต้องการแล้ว

3. เด็กมีความต้องการต่าง ๆ กันมีความพร้อม และโอกาสพบกับผู้ใหญ่ ในสิ่งแวดล้อม ต่างกัน แต่เด็กทุกคนก็พัฒนาระบบอันซับซ้อนของภาษาคด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า พัฒนาการทางภาษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องตั้งแต่แรกเกิด โดยเริ่มจากการทดลองหัดเล่นกับเสียง การเลียนแบบเสียง พัฒนาไปจนถึงการใช้คำอย่างมีความหมาย ใช้ประโยค ยาวขึ้น และสามารถใช้ประโยคที่มีโครงสร้าง ไวยากรณ์ที่สลับซับซ้อน และมีความหมายเพื่อใช้ ในการพูดสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก

6. ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

เพียเจท์ (Piaget. 1955 : 178 ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. 2541 : 38) พบว่า เมื่อมีการสนทนาระหว่างเด็กด้วยกัน เด็กจะสามารถเข้าใจกันได้ ทั้งนี้เพราะเด็กพูดไปด้วยทำท่าทางไปด้วย เช่น เด็ก 4-6 ขวบ จะสามารถอธิบายเล่าเรื่องราว หรือแสดงสิ่งที่ตนเองเข้าใจให้เพื่อน ๆ ฟังได้ ไม่ว่าจะ เป็นวิธีเล่นเกม การบวกเลขหรือวิธีพับกระดาษ ฯลฯ เพื่อน ๆ จะเข้าใจ ได้เร็วกว่าเวลาที่ครูอธิบายให้ฟัง เสียอีก ทว่าในการเล่าเรื่องราว โดยไม่มีท่าทางประกอบ หรือไม่ได้ใช้วิธีพูดไปทำไปแล้ว ก็มีได้เข้าใจกันดี ยิ่งไปกว่าที่เด็ก เข้าใจผู้ใหญ่เลย ทั้งนี้เพราะปกติทั้งเด็กและผู้ใหญ่เมื่อ ได้ยินอะไร มัก ไม่คิดตามที่ผู้พูดคิด หากแต่คิดตามความเข้าใจของตนเอง และจะจับเอาแต่สิ่งที่ตนเห็นว่าสนใจเท่านั้น หรือไม่ก็มัก ตัดแปลง ให้เข้ากับตัวเอง หรือความเข้าใจเดิมของตัวเอง นอกจากนี้เพียเจท์ ยังพบว่า เด็กอายุต่ำกว่า 8 ขวบ นั้น เวลาอธิบายอะไรก็มักจะเอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง เวลาพูดจึงดูเหมือน พูดกับตัวเองมากกว่าที่จะคิด อธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจ ส่วนผู้ฟังซึ่งมีอายุรุ่นราวคราวเดียวกันก็ฟัง ด้วยลักษณะเอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง พอ ๆ กัน จึงทำให้เข้าใจไม่ตรงกัน ทั้ง ๆ ที่ผู้ฟังก็คิดว่า ตนเองเข้าใจ ส่วนคนพูดก็เชื่อเอาเลยว่าคนฟัง เข้าใจทุกอย่างตามแบบที่ตนเข้าใจ เพียเจท์ (Piaget) ได้สรุปการใช้ภาษาพูดของเด็กปฐมวัยไว้ 3 รูปแบบ คือ

1. การพูดซ้ำ ๆ (Repetition) คือ การที่เด็กพูดคำซ้ำ ๆ กันหลายครั้ง รวมถึง การเลียนแบบ คำพูดของผู้อื่นด้วย เด็กอาจคิดว่าคำพูดเหล่านี้เป็นคำที่เราคิดขึ้นเอง พูดกับตัวเอง ซ้ำ ๆ อย่างพอดกพอใจ

2. การพูดคนเดียว (Monologue) คือ การที่เด็กชอบพูดคุยกับตัวเองดัง ๆ อาจจะเล่า เป็นนิยาย หรือสมมติเป็นครู เป็นพ่อเป็นแม่ การพูดลักษณะนี้ไม่เกี่ยวกับการสื่อสาร ความเข้าใจกับผู้อื่น แต่อย่างไร เป็นการพูดเพื่อความเพลิดเพลินของตนเองเท่านั้น

3. การสื่อความเข้าใจ (Communication) คือ การที่เด็กพยายามทำความเข้าใจ กับบุคคลอื่น และใช้ภาษาเป็นสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยการอธิบาย ชักถาม วิจารณ์ ลักษณะการพูด ในขั้นนี้ แสดงถึง วัฒนาการทางด้านความคิด การพูด และการใช้ภาษาที่สูงขึ้น และการพูดที่มี ลักษณะของการสังคมนั้น ได้แก่

3.1 การเล่าเรื่องราวของตนให้ผู้อื่นรู้ เป็นการพยายามแลกเปลี่ยนความ เข้าใจกับผู้ฟัง กล่าวคือเมื่อพูดแล้วก็ต้องการให้มีคนฟัง ซึ่งเป็นการนำไปสู่การสนทนาต่อไป

3.2 การแสดงความคิดเห็นหรือวิจารณ์ เด็กแสดงความคิดเห็นใน การทำงานหรือการ กระทำของผู้อื่น หรือใช้วิธีพูดให้ใครคนหนึ่งหรือหลาย ๆ คนฟัง และ แสดงว่าตนเหนือกว่าผู้ที่ตนวิจารณ์ เช่น “ไม่เห็นเก่งเลย กินข้าวก็หกด้วย”

3.3 การออกคำสั่ง/การแสดงความต้องการ ขอร้อง หรือขู่ เช่น เด็กสองคน เล่นกัน คนหนึ่งพูดว่า “ห้ามเล่นรถคันนี้ ห้ามจับ”

3.4 การถามและการตอบ เด็กรู้จักถามและรู้จักตอบ เด็กเล็ก ๆ ไม่ค่อยเอา ใจใส่กับ คำตอบมากนัก หรือถามแล้วก็ไม่ค่อยฟังคำตอบ หรือบางทีมีผู้ถามเด็กก็ไม่ยอมตอบ เสียเลย ๆ ต้องให้ พ่อแม่หรือครูตอบแทน หรือพูดนำในการตอบ โดยมากเด็กอายุ 3-5 ขวบ มักเป็นเช่นนี้

เพียงเท่าที่ได้แบ่งประเภทของการถาม “ทำไม” ของเด็กออกเป็น 3 แบบคือ

1. เพื่ออธิบายสาเหตุ เช่น “ทำไมฝนจึงตก” “ทำไมจึงมีค”
2. ความสนใจ เช่น “ทำไมพ่อ ไม่ลุกขึ้น” “ทำไมพี่จะกลับบ้าน”
3. ความถูกต้องยุติธรรม เช่น “ทำไมมือหนูเล็ก” “ทำไมพี่หนุ่มมือใหญ่”

“ทำไมพ่อสูง กว่าแม่” “ทำไมผมพ่อ ไม่ยาว” ฯลฯ

สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 7-8 ปี แล้วเพียงเท่าพบว่า คำถาม “ทำไม” ทั้งสามประเภทนี้ ไม่สู้แตกต่างกันนัก เพราะคำถามส่วนมากยังคงมีลักษณะของการเอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง ทั้งสิ้นคำถามอย่างอื่นนอกจาก “ทำไม?”

เพียงเจ็ดสังเกตเห็นว่า เด็กอายุต่ำกว่า 6 ขวบใช้คำถาม “อย่างไร” น้อยมาก คำถามอื่น ๆ อาจแบ่งออกเป็นประเภท ๆ ดังนี้

1. ต้องให้อธิบายสาเหตุ เช่น อะไรทำให้ฝนตก รถแล่นได้อย่างไร
2. เกี่ยวกับความจริงหรือประวัติ เช่น ในทะเลมีปลาไหม วันเกิดของหนูจะถึงพรุ่งนี้หรือ เปล่า
3. เกี่ยวกับการกระทำและความตั้งใจของมนุษย์ เช่น แม่รักใคร่มากที่สุด หนูยกินส้ม ได้ไหม พ่อจะพาหนูไปเที่ยวที่ไหน
4. เกี่ยวกับกฎและการใช้ เช่น สัตว์ห้าเป็นเท่าไร ใ้ภาษาอังกฤษว่า อย่างไร
5. เกี่ยวกับการแยกประเภทและประเมินค่า เช่น ราชนารีเป็นอะไร นั่นอะไร
อย่างนี้ถูกไหม ไ้ร่องเท้าอย่างนี้ผิดข้างไหม

คำถามทั้งหลายนี้ทำให้รู้ถึงความคิดของเด็ก เพียงเจ็ดและคณะได้สังเกตเรื่องคำถามของเด็ก และสรุปได้ว่า เมื่อเด็กรู้จักถาม “ทำไม” นั้น เด็กเริ่มรู้จักว่าอะไรผิดอะไรถูก อะไรดี อะไรไม่ดีบ้างแล้ว และเป็นสิ่งที่สังเกตว่าเด็กเริ่มถามมากขึ้น เมื่ออายุราว 3 ขวบ

ต่อจากนั้นก็ยังมีอีกระยะคือ ราว 7-8 ขวบ ระยะหลังนี้เรียกกันว่าอายุแห่งการถามรอบที่สอง

ฮอลิเดย์ (Holliday, 1975 : 51 ; อ้างถึงใน สุภาวดี ศรีวรรณนะ. 2542 : 5)

ได้จำแนกการใช้ภาษา พูดในลักษณะที่เป็นสากล 7 ประการ ดังนี้

1. เครื่องมือ (Instrumental) การใช้ภาษาเพื่อบอกความต้องการพื้นฐาน เช่น “ฉันต้องการ ...”
2. ข้อบังคับ (Regulatory) เป็นการสื่อสารเพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น เช่น “ทำอย่างนี้” “ออกไป”
3. ปฏิสัมพันธ์ (Interactional) เป็นคำพูดที่ผู้พูดต้องการให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับตนเอง เช่น “เรามาเล่น...ด้วยกัน”
4. ส่วนบุคคล (Personal) คำพูดที่แสดงความตั้งใจส่วนตัวของผู้พูด เช่น “ฉันจะเป็นครู” “ฉันจะซื้อเสื้อใหม่”
5. จินตนาการ (Imaginative) เป็นภาษาที่แสดงถึงจินตนาการหรือการสมมติ เช่น “กาลครั้งหนึ่ง”
6. คำถาม (Heuristic) ประโยคที่บอกลักษณะคำถามหรือสมมติฐานข้อมูล บางอย่าง เช่น “ฉันสงสัยว่า...” “ทำไม...”

7. บอกเล่า (Informative) ประโยคที่บอกข้อมูลบางอย่าง เช่น “นี่คือ...”

พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ (2537 : 90-93) ได้กล่าวถึง ความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วงอายุ ดังนี้

อายุ 0-2 ปี เด็กแรกเกิดจะสื่อสารกับบุคคลอื่นด้วยภาษาท่าทาง เมื่อพูดได้ สามารถพูดคำ บางคำ ได้ชัดเจน แต่จะไม่เข้าใจความหมายของคำ 18 เดือน พูดได้ประมาณ 10 คำ และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ถึง 30 คำ

เมื่ออายุประมาณ 2 ปี ชอบตั้งคำถามว่า อะไร ทำไม และส่วนมากยังพูดไม่ชัด โดยเฉพาะตัว ร, ล และคำควบกล้ำ บางครั้งยังพูดกลับกัน ผู้ใหญ่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ไม่ควรกล่าว

อายุ 3 ปี มีพัฒนาการทางภาษาเร็วมาก สามารถตั้งคำศัพท์ใหม่ ๆ หรือเรียกชื่อสิ่งใหม่ ตามความเข้าใจของตน สามารถเข้าใจคำพูดง่าย ๆ ของผู้ใหญ่ เช่น อย่า ไม่ แต่ยังไม่สามารถเข้าใจ สิ่งที่ยังมองไม่เห็น ดังนั้นการปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องของผู้ใหญ่ จึงยังไม่สม่ำเสมอ และยังไม่เต็ม คำถามว่าทำไมจะพยายามทำความเข้าใจกับคำถามที่ตนเองถามไปเช่นกัน

อายุ 4 ปี ในด้านภาษาเด็กวัยนี้ เริ่มเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น มีความสนใจคำพูดของผู้ใหญ่ และชอบเลียนแบบ เริ่มพูดประโยคที่ยาว และใช้คำถามที่มีเหตุผลมากขึ้น ชอบฟังนิทานซ้ำ ๆ โดยไม่เบื่อ

อายุ 5 ปี สามารถเข้าใจคำพูด ข้อความยาว ๆ ของผู้ใหญ่ได้ดี และพยายามพูดยาว ๆ โดยเลียนแบบผู้ใหญ่ในการจะสร้างประโยค ชอบฟังนิทานประเภทเทพนิยาย และชอบแสดงบทบาท สมมติประกอบ

อายุ 6 ปี เด็กส่วนใหญ่จะสนใจในการพูด ชอบสนทนากับเพื่อน ๆ หรือผู้ใหญ่ มากกว่า การเล่นสิ่งของ และมีความสุขมากเมื่อได้สนทนากับผู้อื่น และไม่ชอบถูกวิจารณ์ต่อหน้าผู้อื่นหรือชุมชน ชอบฟังเรื่องราวต่าง ๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับธรรมชาติ ปรัชญาการณต่าง ๆ เริ่มสนใจในการอ่าน โดยเฉพาะ เทพนิยายที่มีภาพประกอบ

สรุปได้ว่า พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยนั้นจะเริ่มมาจากการออกเสียงพูดทีละคำ จากนั้นจึงใช้คำ ๆ เดียว แทนประโยค 1 ประโยค เมื่อโตขึ้นจะสามารถนำคำที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ กันมา ประกอบกันเป็นประโยค จนในที่สุดสามารถผูกคำเป็นประโยคต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมาย ความคิด ความ ต้องการ และความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นทราบ

7. การสอนทักษะการพูด

7.1 หลักการสอนทักษะการพูด

นักการศึกษาได้กล่าวถึงหลักการ การสอนทักษะการพูดไว้ ดังนี้

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 65) การจัดการเรียนการสอนทักษะการพูด (Speaking) เป็นแนวทางสำคัญที่จะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารได้ในสถานการณ์จริง

ดวงเดือน แสงชัย (2533 : 22-23) การสอนทักษะการพูด ควรเริ่มจากเรื่องใกล้ตัวนักเรียน สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน จากนั้นจึงขยายเป็นเรื่องที่ห่างตัวออกไปเรื่อย ๆ การสอนพูดแก่เด็ก ควรมีการแสดงท่าทางประกอบด้วยเสมอ และต้องให้เด็กเข้าใจความหมายของบทสนทนานั้นเสียก่อนว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไรและฝึกช่วยกันเดาคความหมายของการสนทนานั้น โดยเดาเอาจากท่าทางของครูก็ได้ หรือครูอาจนำเด็กเก่ง ไปฝึกเสียก่อนล่วงหน้าจนคล่องแล้วจึงนำมาแสดงให้เพื่อน ๆ ดูเป็นตัวอย่าง จะทำให้เด็กสนใจมากขึ้น

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 167) ได้เสนอหลักการในการสอนทักษะการพูดไว้ว่า ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความมุ่งหมายของการเรียนและการฝึกภาษา ทำให้การเรียนภาษานั้นมีความหมายต่อผู้เรียน มีความรู้สึกว่ามีเมื่อเรียนแล้วสามารถทำบางสิ่งบางอย่างเพิ่มขึ้นได้โดยสอนภาษาในลักษณะบูรณาการรวมหลายทักษะซึ่งบางครั้งต้องอาศัยการทำทางประกอบ ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในลักษณะที่เหมือนกับการใช้ภาษาในชีวิตจริง และจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสใช้ภาษามากๆ ไม่รู้สึกกลัวว่าจะใช้ภาษาผิด เพราะเน้นความคล่องในการใช้ภาษาเป็นอันดับแรก โดยผู้สอนไม่ต้องแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง เป็นการให้ความสำคัญกับการใช้ภาษามากกว่าวิธีใช้ภาษา

ฐปทอง กว้างสวัสดิ์ (2549 : 39-40) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมเพื่อเสริมทักษะการพูด (Speaking) ไว้ว่าต้องเริ่มจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มจากกิจกรรมควบคุม(Control Practice) โดยผู้สอนให้ความช่วยเหลือพร้อมทั้งมีรูปแบบและตัวอย่างให้แก่ นักเรียน เช่น ก่อนที่จะให้ผู้เรียนฝึกสนทนา ต้องเตรียมบทสนทนาให้ผู้เรียนดูบทสนทนาในขณะที่พูด หลังจากนั้นจึงให้ทำกิจกรรมที่ยากขึ้น เป็นกิจกรรมการฝึกแบบอิสระ (Free Practice) เช่น บทบาทสมมติการใช้สถานการณ์จำลอง การอภิปราย การออกแบบกิจกรรมจากง่ายไปยากเป็นการลดความกังวล (Anxiety) ของผู้เรียน

สรุปได้ว่าหลักการในการสอนทักษะการพูดที่ดีนั้น ต้องคำนึงว่าภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงความรู้สึกของผู้พูดไปสู่ผู้ฟังเพื่อให้การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพ จึงต้องให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางการพูดอย่างเต็มความสามารถ ไม่ถูกปิดกั้นความคิด มีอิสระในการตัดสินใจที่จะพูดเพื่อแสดงบทบาทของตนเองอย่างเต็มความสามารถ โดยมีข้อมูลย้อนกลับเพื่อทราบพัฒนาการของตนเอง มีการใช้กิจกรรมการฝึกทักษะการพูดของนักเรียนที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วม

7.2 แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูด

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539 : 167-168) ได้เสนอขั้นตอนและแนวทางการเลือกใช้กิจกรรมในการสอนทักษะการพูดไว้ดังนี้

ขั้นตอนการสอน

1. ขึ้นบอกรัตถุประสงค์ ผู้สอนควรจะบอกให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่เรียน
 2. ขึ้นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรจะอยู่ในรูปบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด ซึ่งจะต้องขึ้นกับบริบท เช่น ผู้พูดเป็นใคร สิ่งที่จะพูด สถานที่พูดและเนื้อหาที่จะพูดมีอะไรบ้าง
 3. ขึ้นการฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหา อาจจะฝึกพูดพร้อม ๆ กัน หรือเป็นคู่ ผู้สอนควรให้ผู้ฟัง ได้ยิน ได้ฟังสำนวนภาษาหลาย ๆ แบบและควรส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ใช้ภาษาอย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง
- การเลือกกิจกรรมการสอน
1. ให้ตอบคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
 2. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง
 3. ให้นักเรียนถามหรือตอบคำถามของเพื่อนในชั้น เกี่ยวกับชั้นเรียนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั้นเรียน
 4. ให้บอกลักษณะวัตถุ สิ่งของต่าง ๆ จากภาพ
 5. ให้เล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ของนักเรียน โดยครูอาจให้คำสำคัญต่าง ๆ
 6. หารายงานเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่กำหนดหัวข้อให้
 7. จัดสถานการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียน ให้นักเรียนใช้บทสนทนาต่าง ๆ กันไป เช่น ร้านขายของ ร้านอาหาร ธนาคาร เป็นต้น
 8. ให้เล่นเกมต่าง ๆ ทางภาษา
 9. ให้ได้วาทิ อภิปราย แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ

10. ให้ฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์
11. ให้อ่านหนังสือพิมพ์ไทย แล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ
12. ให้แสดงบทบาทสมมติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 33) ได้ให้แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดดังต่อไปนี้

1. ฝึกให้ตั้งคำถามและคำตอบ
2. ฝึกบทสนทนา
3. ฝึกให้เล่าเรื่อง
4. การฝึกให้ตั้งคำถามและตอบคำถาม ในการฝึกสนทนาในลักษณะนี้

ควรฝึกประเภทของคำถามลักษณะต่อไปนี้ เช่น คำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ คำถามเรื่องบุคคลหรือเรื่องส่วนตัว

5. การฝึกบทสนทนา วิธีสอนในปัจจุบันใช้การฝึกบทสนทนาเพราะฝึกให้นักเรียนได้ใช้ในการสื่อสารความหมายกันจริง ๆ ในการสร้างบทสนทนาภาษาอังกฤษควรใช้ภาษาอังกฤษอย่างง่าย ๆ ครูต้องอธิบายความหมายของคำศัพท์ และสำนวนที่นักเรียนไม่รู้จักก่อนที่จะฝึกพูดสนทนา

6. การฝึกพูดการเล่าเรื่อง การฝึกแบบนี้ควรใช้สถานการณ์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาถูกต้องตามสถานการณ์ และเกิดความสนุกสนาน พยายามใช้คำศัพท์และโครงสร้างที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542ข : 81) ได้สรุปแนวทางการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูด มีหลักการคือ นักเรียนได้ฝึกพูดแบบ Automatic Speaking โดยใช้กิจกรรมและสถานการณ์เป็นสื่อ ได้ดังนี้

1. จัดบรรยากาศของห้องให้เอื้อต่อการเรียนภาษา และครูผู้สอนใช้ Classroom English Expression ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยและเป็นตัวอย่างสำหรับการฝึก
2. ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ปัจจุบันเน้นนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนฝึกทักษะการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ในการฝึกการพูด ไม่ควรอย่างยิ่งที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียน ทุกจุดควรจะแก้ไขในเฉพาะขั้น Presentation ที่ต้องการเน้นความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) แต่ถ้ามุ่งเน้นขั้น Practice ที่ต้องการฝึกความคล่องในการใช้ภาษา (Fluency) และ

ข้อผิดพลาดนั้น ไม่ได้มีผลต่อความเข้าใจภาษาที่คงไม่ต้องแก้ทันที ควรรอโอกาสที่เหมาะสม เพื่อมิให้ผู้เรียนเกิดความท้อถอยและขาดความเชื่อมั่น

4. ครูสอนภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาให้พัฒนาก้าวหน้าเสมอ
5. การจัดกิจกรรมการฝึกมีรูปแบบหลากหลายมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนานเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษา
6. การสอนภาษาควรสอนทักษะสัมพันธ์ หรืออย่างน้อยต้องสอนคู่กัน เช่น สอนทักษะการพูดคู่กับทักษะการฟัง เป็นต้น
7. การสอนทักษะการพูดควรจัดกิจกรรมคู่ (Pair Work) ให้มาก เพราะการทำกิจกรรมคู่จะช่วยฝึกให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการสื่อสาร และแสวงหาข้อมูลได้ดี เปิดโอกาสให้นักเรียนที่ขาดความเชื่อมั่นมีโอกาสแสดงออก
8. ควรชมเชยผู้เรียน ให้กำลังใจบ่อย ๆ เพราะเป็นแรงกระตุ้นที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน

9. การฝึกพูดเริ่มจากง่ายไปหายาก และให้โอกาสเด็กทุกคนได้ฝึก

7.3 องค์ประกอบของทักษะการพูด

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 68-70) ได้เสนอแนะองค์ประกอบของทักษะการพูดภาษาอังกฤษไว้ดังนี้ ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารด้วยการพูดภาษาอังกฤษซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้คือ

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency) มิได้หมายถึงความเร็ว แต่หมายถึงความราบรื่นและความต่อเนื่อง และความเป็นธรรมชาติในการพูด
2. ความเข้าใจ (Comprehensibility) หมายถึงความสามารถที่จะพูดให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด
3. ปริมาณของข้อมูลที่สื่อสารได้ (Amount of Communication) หมายถึง ปริมาณของข้อความหรือข้อมูลที่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ
4. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร (Quality of Communication) หมายถึง ความถูกต้องของภาษาที่พูดออกไป
5. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort to Communicate) หมายถึง ความพยายามที่จะให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด โดยใช้คำพูดและไม่ใช้คำพูดเพื่อสื่อสาร

สรุปในการสอนพูดของเด็กปฐมวัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้เด็กรู้จักใช้ภาษาพูดในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ได้ รู้จักเล่าเรื่อง ได้กล้าแสดงออกทางการพูดด้วยเสียงดังพอควร ชัดเจนและ มีมารยาทในการพูดและเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ

8. การประเมินความสามารถด้านการพูด

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 75) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการตัดสินให้คะแนนการพูดซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้สามารถนำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการตัดสินให้คะแนนในการพูดของผู้เรียน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ ดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว

- 1.1 พูดตะกุกตะกัก ไม่ปะติดปะต่อกันจนไม่สามารถสนทนากันได้
- 1.2 พูดซ้ำมากและไม่สม่ำเสมอยกเว้นประโยคสั้น ๆ หรือประโยคที่ใช้กันประจำอยู่
- 1.3 มีความลังเลบ่อย และพูดตะกุกตะกัก บางประโยคไม่สมบูรณ์
- 1.4 มีความลังเลในการพูดบางครั้งบางคราว มีตะกุกตะกักบ้าง เพราะพูดประโยคใหม่ และต้องจัดเรียงคำ
- 1.5 พูดได้อย่างสบายและราบรื่น แต่ยังรู้ว่าไม่ใช่เจ้าของภาษาเมื่อพิจารณาจากความเร็วและความสม่ำเสมอของการพูด

1.6 พูดได้ทุกหัวเรื่องอย่างสบายและราบรื่นเหมือนเจ้าของภาษา

2. ความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ

- 2.1 ไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เรียนพูดเลย
- 2.2 เข้าใจเพียงเล็กน้อยที่เป็นส่วนย่อยๆ หรือคำเดี่ยวๆ
- 2.3 เข้าใจบางกลุ่มคำและบางวลี
- 2.4 เข้าใจเอกัตถประโยค (Simple Sentences) ที่สั้นๆ
- 2.5 เข้าใจคำพูดที่ผู้เรียนพูดเป็นส่วนใหญ่
- 2.6 เข้าใจคำพูดที่ผู้เรียนพูดทั้งหมด

3. ปริมาณของข้อความในการพูดสื่อสาร

- 3.1 ผู้เรียนมิได้นำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดเลย
- 3.2 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดน้อยมาก
- 3.3 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดบ้าง
- 3.4 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดพอสมควร

- 3.5 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดเป็นส่วนมาก
- 3.6 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดทั้งหมด
4. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร
 - 4.1 คำพูดที่ผู้เรียนพูดไม่ถูกต้องเลย
 - 4.2 มีคำพูดที่ถูกต้องตาม โครงสร้างน้อยมาก
 - 4.3 มีคำพูดที่ถูกต้องบ้างแต่ยังมีปัญหาด้าน โครงสร้างทางภาษาอยู่มาก
 - 4.4 มีคำพูดที่ถูกต้องมาก แต่มีปัญหาด้าน โครงสร้างทางภาษาอยู่มาก
 - 4.5 คำพูดถูกต้องเป็นส่วนมากและมีปัญหาด้าน โครงสร้างน้อยมาก
 - 4.6 คำพูดถูกต้องทั้งหมด
5. สำเนียง
 - 5.1 ออกเสียงผิด ๆ จนผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจบ่อยครั้ง
 - 5.2 ออกเสียงผิดมากบ่อยครั้งและลงเสียงหนักผิดที่ทำให้เข้าใจยากต้องพูดซ้ำบ่อย ๆ ผู้ฟังจึงจะเข้าใจ
 - 5.3 สำเนียงยังเป็นไทย ทำให้ต้องตั้งใจฟัง และการออกเสียงผิดบางครั้ง
 - 5.3.1 ทำให้เข้าใจผิดด้าน ไวยากรณ์และคำศัพท์
 - 5.3.2 สำเนียงยังเป็นไทยอยู่บ้าง ออกเสียงผิดบางครั้งแต่ก็ยังสามารถเข้าใจได้
 - 5.3.3 ออกเสียงไม่ผิดเด่นชัด แต่ยังไม่เหมือนเจ้าของภาษา ออกเสียงเหมือนเจ้าของภาษา ไม่มีสำเนียง ไทยเลย
6. ความพยายามในการสื่อสาร
 - 6.1 ผู้เรียนหยุดเงียบเป็นเวลานาน โดยไม่ใช้ความพยายามพูดให้จบความ
 - 6.2 ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารน้อยมาก แต่ยังขาดความกระตือรือร้น
 - 6.3 ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารบ้าง แต่ยังแสดงความไม่สนใจ
 - 6.4 ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสาร แต่ไม่รู้จักใช้ท่าทางหรือสีหน้า
 - 6.5 ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารอย่างแท้จริง และรู้จักใช้ท่าทางช่วย
 - 6.6 ผู้เรียนพยายามเป็นพิเศษที่จะสื่อสาร โดยใช้ทั้งภาษาพูดและท่าทางเพื่อการแสดงออก

อัจฉรา วงศ์โสธร (2539 : 80) ได้เสนอแนะไว้ว่า การประเมินทักษะการพูดต้องคำนึงถึงความสามารถของผู้พูดในด้านสำเนียงการออกเสียงการเน้นหนักในคำและในประโยค ความคล่องแคล่วของการพูด และความสามารถในการสื่อสารได้กำหนดเกณฑ์การประเมินการพูดไว้ดังตัวอย่าง

1. ไวยากรณ์

- ก. ขอบเขต
- ข. ความถูกต้อง

2. คำศัพท์

- ก. ขอบเขต
- ข. ความถูกต้อง

3. การออกเสียง

- ก. เสียงคำเดี่ยว ๆ (โดยเฉพาะข้อแตกต่างของหน่วยเสียง)
- ข. การลงเสียงหนักเบาและจังหวะการพูด
- ค. การใช้เสียงสูงต่ำในประโยค
- ง. การเชื่อม โยง/การละเสียง/การผสมเสียง

4. ความคล่อง

- ก. ความเร็วของการพูด
- ข. การติดขัดระหว่างพูด
- ค. การติดขัดลึกลับก่อนพูด

5. ทักษะในการสนทนา

- ก. การสานเรื่องตามหัวข้อที่พูด
- ข. การให้ผู้อื่นเริ่มพูด การให้ตนเองได้มีโอกาสดูแลและการพูดนอก

ประเด็น

- ก. ความสอดคล้องสัมพันธ์กันของคำพูดของตน และกับผู้สัมภาษณ์
- ง. การดำเนินการสนทนาให้ต่อเนื่อง การขยายความให้ชัดเจนการปรับปรุง

แก้ไข การทบทวนตรวจสอบ การหยุด การใช้คำเสริม ฯลฯ

6. ทักษะการใช้ภาษาทางสังคม

- ก. จำแนกทำเนียบและลีลาภาษา เช่น แบบเป็นทางการออกจากแบบกันเอง
- ข. การกล่าวพาดพิงทางวัฒนธรรม

7. อวัจนภาษา

- ก. การสบตาและการใช้ท่วงที
- ข. ท่าทางและสีหน้า

8. เนื้อหาการพูด

- ก. ความสอดคล้องเชื่อมโยงของข้อคิดเห็น
- ข. ความเกี่ยวข้องกับประเด็น

สิ่งที่ควรคำนึงในการประเมินทักษะการพูดดังต่อไปนี้

1. การออกเสียงว่าชัดเจนหรือไม่เพียงใด การลงเสียงหนักเบา การใช้เสียงขึ้นลงการเว้นจังหวะในการพูด
2. ท่วงที สีหน้า การสบตากับผู้ฟังว่าสอดคล้องและเหมาะสมกับการแสดงออกทางการพูดหรือไม่ และผู้พูดสามารถใช้ได้อย่างได้ผลหรือไม่
3. ศัพท์ สำนวนที่ใช้ว่าเหมาะสมและได้ความหมายหรือไม่
4. โครงสร้างประโยคที่ใช้ว่าถูกต้องหรือไม่
5. ใจความสำคัญของการพูด
6. รายละเอียดสนับสนุน หรือโต้แย้ง พร้อมทั้งการให้เหตุผล
7. การสรุปประเด็น หรือการขมวดท้ายการพูด
8. การรักษาสัมพันธภาพกับผู้ฟังที่ใช้ปฏิบัติสัมพันธภาพทางภาษาที่เหมาะสม เช่น วิธีสอดแทรกคำพูดของผู้อื่น การนำเข้าสู่การพูดของตนเองอย่างราบรื่นไม่ห้วนและไม่ใช้การขัดคออย่างสุภาพ กลวิธีขึ้นต้นและลงท้ายการพูดที่เหมาะสม

แนวคิดเรื่องการพัฒนาการออกเสียงภาษาไทยโดยดนตรีลีริระ

อนงค์ นาคสวัสดิ์ (2540 : 15-19) ได้สรุปเสียงที่เป็นปัญหาในการพูดอ่านออกเสียงมี 4 ลักษณะ

1. การอ่านออกเสียงพยัญชนะ

ปัญหาในการอ่านออกเสียงพยัญชนะนั้นน่าจะเป็นเพราะผู้อ่านออกเสียงเรียนรู้หรือเรียนแบบผิด ๆ ในการออกเสียงจากฐานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดเสียงบางเสียง คือ

- 1.1 การออกเสียงพยัญชนะต้นที่เป็นพยัญชนะตัวเดียว ได้แก่ เสียง ร ล ง จ

ช ท น และ ศ

1.1.1 เสียง ร และ ล มักออกเสียงเหมือนกันทำให้เสียหายในการแปลความหมายเช่นเรียน กับ เลียน ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะต้นตัว ร ล นี้ น่าจะเกิดจากสาเหตุ 3 ประการ คือ

ประการที่ 1 ผู้พูดไม่เคยชินต่อการสั่นสะบัดลิ้น หรือรัวลิ้นเล่นที่เรียกกันว่าลิ้นอ่อนการออกเสียง ร จึงกลายเป็น ล

ประการที่ 2 แม้จะออกเสียง ร เช่นเดียวกับ ล ก็สามารถสื่อสารกับผู้ฟังได้ เพราะผู้ฟังยอมรับรู้โดยอาศัยคำบริบทแล้วตีความรวบยอดเอาเอง ซึ่งส่วนใหญ่มักจะใช้ได้ถูกต้องเพราะเคยชินทำให้ผู้พูดนอนใจว่าไม่มีปัญหา ประจวบกับคำแรกเสียง ร นั้นไม่มีพ้องเสียงกับตัว ล หรือถ้ามีก็เป็นคำที่ไม่ค่อยนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

ประการที่ 3 เนื่องจากไม่เคยฝึกหัดมาก่อนเลยตั้งแต่เมื่ออยู่ในวัยเรียน เมื่อโตขึ้นก็ไม่ใส่ใจที่จะปรับปรุงตนเองเพราะยังไม่เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญระดับชาติ เป็นวัฒนธรรมของชาติ อีกประการหนึ่งภาษาต่างประเทศก็เข้ามามีบทบาทสำคัญในวงการธุรกิจต่าง ๆ มากกว่าภาษาอังกฤษภาษาเดียวก็ถือเป็นภาษาสากลมาก่อนความสนใจในปัญหาการใช้ภาษาของชาติจึงน้อยไปคิดเสียว่าภาษาแม่ของเราเองอย่างไรก็ออกเสียงได้รู้เรื่องแต่ไปทุ่มเทเวลาให้แก่การฝึกเสียงภาษาต่างประเทศให้ชัดเจนเสียมากกว่า

1.1.2 เสียง ง ซึ่งคนไทยที่อยู่ภาคใต้มักจะออกเสียงผิดเป็น เสียง ฮ ทั้ง ๆ ที่เวลาให้ออกเสียง ง คำเดียวก็ออกเสียงได้ แต่พูดไปหลาย ๆ คำก็จะกลับเป็นเสียง ฮ อย่างเดิมเพราะเคยชินให้ภาษาถิ่นเสียแล้ว และขาดการฝึกฝนระมัดระวัง

1.1.3 เสียง จ เป็นเสียงที่ผู้ใช้ภาษาจีนจะออกเสียงเพี้ยนไปเพราะฐานกรณ์ของตัว จ ของคนจีนนั้นจะใช้ปลายลิ้นจ่อที่โคนพ้งด้วย ไม่ใช่เกิดที่กลางลิ้นแต่จะเพดานแข็งเพียงฐานเดียว จึงทำให้มีเสียงคล้าย จ + ต

1.1.4 เสียง ช เป็นเสียงชาวเหนือและชาวอีสานบางแห่งจะออกเสียงผิดเป็นเสียงตัว ช เช่น ชื้อ ออกเสียงเป็น ชื้อ เชิญ เป็น เช่น

1.1.5 เสียง น เสียง น นี้คนที่ออกเสียงผิดเพี้ยนไม่น่าฟัง คือเป็นเสียงของคนลิ้นโตหรือที่เรียกว่าพูดลิ้นคับปาก เพราะใช้กลางลิ้นยกขึ้นไปแตะเพดานแข็งแล้วปล่อยลงมา ซึ่งเสียง น ที่ถูกต้อง ต้องใช้ปลายลิ้นแตะที่โคนฟัน ห่อริมฝีปากเข้าหากันเล็กน้อย พร้อมกับโยกลิ้นไปจรดเพดานอ่อนปิดช่องลมตรงเหนือลำคอ ลมจึงออกไปทางนาสิก ทำให้ น เป็นพยัญชนะนาสิก

1.1.6 เสียง ส เป็นเสียงที่เกิดจากฐานการณได้เดียวกับพยัญชนะวรรค ทันตชะ คือ ค ต ถ ท ฐ น แต่เสียงลมเสียดแทรกผ่านช่องระหว่างซี่ฟันบนแถวหน้าด้านในที่ตรงปลายลิ้นแตะก้นหลอดลม อยู่กับปุ่มเหงือกและเพดานแข็งด้วย ภาษาบาลีและสันสกฤตเรียกเสียงพยัญชนะนี้ว่าเสียงอุสุม ผู้ที่ออกเสียงผิดจะออกเป็นเสียงที่ปล่อยลมออกทางใต้และข้างลิ้น หรือไม่ก็ส่งปลายลิ้นออกมาจุกที่ริมฝีปากแล้วหดเข้าไปเมื่อเปล่งเสียงออกมาจึงฟังพิลึกคล้ายเสียง th ในภาษาอังกฤษ

1.1.7 เสียง ฟ เป็นเสียงที่เกิดจากฐานการณของพยัญชนะวรรคโอษฐ์หะ คือ ไซ้ริมฝีปากล่างกับปลายฟันแถวบนทั้งหมด แล้วปล่อยเสียงออกมาพร้อมกับให้ลมเสียดแทรกผ่านช่องระหว่างซี่ฟันบนออกมา

1.2 การออกเสียงพยัญชนะต้นสองเสียงที่เป็นเสียงควบกล้ำต่าง ๆ (ควบ ร ล และ ว) เสียงควบกล้ำคือ เสียงพยัญชนะสองเสียงออกพร้อมกันควบกัน เพราะการทำงานของฐานการณแต่ละฐานเสียง อาจจะทำไปพร้อม ๆ กันได้ เสียงที่ออกผิดในข้อนี้คือ ผู้ที่ไม่ออกเสียงพยัญชนะควบสองเสียง คงออกเพียงพยัญชนะต้นตัวแรกตัวเดียวทั้ง ๆ ที่เป็นลักษณะคำควบกล้ำชนิดควบแท้ที่ต้องการออกเสียงพยัญชนะต้นให้ควบกันสองเสียง หรือมีขณะนั้นก็เปลี่ยนเสียงใหม่เลย เช่น ภาษาถิ่นทางใต้เสียงควบกล้ำ กว จะออกเสียง ฟ

1.3 ปัญหาการกักเสียงตัวสะกด การกักเสียงตัวสะกด คือการไม่ออกเสียงพยัญชนะเป็นตัวสะกดท้ายคำด้วยวิธีกักเสียงพยัญชนะนั้น ไว้มาให้ออกเสียงระเบิดออกมาอย่างเสียงพยัญชนะต้น แต่ถูกกักไว้ในปากตามฐานการณต่าง ๆ ของพยัญชนะตัวสุดท้ายเป็นตัวสะกดนั้นตัวสะกดมี 8 เสียง หรือ 8 แม่ คือ แม่ก ก แม่กค แม่กบ แม่กง แม่กน แม่เม แม่เกอว จะเป็นปัญหาเมื่อออกเสียงอ่าน เสียงพูด กัก อุด ไม่กระซิบให้แน่นตามฐานการณที่ถูกต้อง จะทำให้ออกเสียงถ้อยคำไม่ชัดเจน

2. การออกเสียงสระ

เสียงสระที่เป็นปัญหาได้ยินอยู่เสมอ คือเสียงสระ เอ และสระแอ ผู้พูดออกเสียงคำว่า แม่ เป็น เม ฉะนั้นเพื่อเป็นการฝึกที่ครบถ้วนกระบวนการจึงจำเป็นต้องฝึกเสียงสระด้วย โดยแยกพิจารณาเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มสระเสียงเดี่ยวและกลุ่มสระผสม สระเสียงสั้น สระเสียงยาวสระเสียงเดี่ยว คือ อี อี้ อึ อู เอะ แอ เออะ เออ โอะ โอ อำ ไอ โอ เออ ฤ ฤา สระผสม คือ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ อัว อัว

3. การออกเสียงวรรณยุกต์

การพูดที่เสียงเพี้ยนไปจากสูงต่ำตามเสียงวรรณยุกต์ เอก โท ตรี จัตวา ที่ถูกต้องนั้นเป็นเพราะเสียงพูดเสียงอ่านอาจมี “จริตวจี” ของผู้ใช้ที่แต่งเสียงให้เหมาะสมกับวงการอาชีพและโอกาสต่าง ๆ แต่ที่เป็นปัญหาก็เพราะบางคนออกเสียงสูงต่ำเพี้ยนจากเสียงวรรณยุกต์ตรง ๆ ไปจนผิดความหมาย เช่น วรรณยุกต์โทก็ออกเสียงตรี ฟังแล้วเกิดความรำคาญ จึงจำเป็นต้องฝึกออกเสียงตามวรรณยุกต์เสียก่อน จึงจะออกเสียงเพี้ยนไปได้บ้างเท่าที่จะฟังได้ตามความนิยม

4. การออกเสียงหนักเบาในพยางค์ของคำ

คำภาษาไทยแม้จะมีลักษณะเป็นคำโดด แต่คำที่มี 2-3 พยางค์ก็มีมีใช้น้อย คำที่มี 2 พยางค์ส่วนมากเป็นคำประสม การออกเสียงจะเน้นหนักพยางค์หลังเสมอ เช่น คำว่าหัวใจ สมบูรณ์แม่น้ำ ถ้าไปเน้นหนักพยางค์แรก คือ หัว สม แม ก็จะทำให้ฟังไม่เข้าใจ ไม่รู้เรื่องก็อาจเป็นไปได้ คำพูดภาษาถิ่นของคนบางคนมักจะลงน้ำหนักผิดที่ คือเน้นหนักที่พยางค์หน้า ฉะนั้นจึงต้องฝึกฝนเรื่องนี้ด้วย ไม่ควรละเลยคิดว่าไม่สำคัญ

แนวคิดเรื่องการนำดนตรีสรีระมาใช้เป็นเครื่องมือฝึกการออกเสียงในภาษาไทยเป็นแนวคิดที่มุ่งแก้ปัญหาให้ตรงเป้าหมายที่สุด โดยให้ผู้รับการฝึกได้มีโอกาสแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองได้ตรงจุด และฝึกฝนให้เกิดทักษะในรูปแบบต่าง ๆ ที่ไม่ซ้ำกัน เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน สนใจการฝึกโดยไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการฝึกที่ให้ออกเสียงซ้ำ ๆ กันหลายครั้งประการสำคัญคือก่อให้เกิดเจตคติที่ดีจนมีความพยายามที่จะแก้ไขการใช้ภาษาของตนให้ถูกต้องเสมอ

4.1 ปัญหาการพูดไม่ชัด

ปัญหาการพูดไม่ชัด (Articulatory Disorders) ซึ่งปกติแล้วการพูดกับการอ่านจะใช้สรีระในการออกเสียงเหมือนกัน ในเรื่องนี้ ประสงค์ ราชณสุข (2532 : 30-31) อธิบายไว้ว่าเป็นความบกพร่องทางการพูด เนื่องจากการออกเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ได้ไม่ถูกต้องหรือผิดเพี้ยนไปจากเสียงมาตรฐานที่ใช้พูดในภาษานั้น ๆ ในลักษณะต่าง ๆ กัน

4 ลักษณะ คือ

4.1.1 การใช้เสียงแทนอีกเสียงหนึ่ง (Substitution) คือ การเอาเสียงหนึ่งมาแทนเสียงหนึ่งในการพูด เช่น กิน เป็น จิน นอน เป็น นอง

4.1.2 การออกเสียงเพี้ยน (Distortion) คือ การออกเสียงผิดเพี้ยนไปจนไม่สามารถบอกได้ว่าใช้แทนเสียงที่ถูกต้อง เช่น ออกเสียง ส หรือ ร เพี้ยนไป จากเสียงภาษาไทยมาตรฐาน

4.1.3 การเว้นไม่ออกเสียงในคำ (Omission) คือ การงดไม่ออกเสียงที่ปรากฏอยู่ในคำ เช่น ครู เป็น ฅ ปลา เป็น ปา

4.1.4 การเพิ่มเสียงในคำ (Addition) คือ การเพิ่มเสียงที่ไม่ปรากฏเข้าไปในคำ เช่น ปกครองเป็น ปรกครอง กลอง เป็น กาลอง

ปัญหาการพูดไม่ชัดนี้ ประสงค์ ราชณสุข ได้กล่าวถึง สาเหตุของการพูดไม่ชัด หรือ ปัญหาการพูดไม่ชัด อาจเกิดขึ้นได้จากสาเหตุหลายประการ ซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

1. สาเหตุเกี่ยวกับความผิดปกติของอวัยวะ (Organic Factors) เช่น สมองหรือหูพิการเพดานโหว่ ลักษณะพันผิดปกติ เป็นต้น
2. สาเหตุที่ไม่เกี่ยวกับความผิดปกติของอวัยวะ (Non-Organic or Functional Factors) เช่น เกิดจากการเลียนแบบผิด ๆ จนคิดเป็นนิสัย การพูดของผู้ที่พูดได้สองภาษา (Bilingualism) และการเรียนภาษาอื่นเป็นภาษาที่สอง เป็นต้น

ประสงค์ ราชณสุข (2519 : 141) ได้สำรวจและแก้ไขข้อบกพร่องทางการพูดของนักเรียน โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร งานวิจัยนี้ทำในระหว่างปีการศึกษา 2515-2518 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 5 ผลการสำรวจข้อบกพร่องมีสาระสำคัญ 4 ประการ คือ ประการแรก ความบกพร่องทางการพูดของนักเรียนมี 3 ประเภท ได้แก่ พูดไม่ชัด เสียงผิดปกติและติดอ่าง ประการที่สอง ด้านการบกพร่องทางการพูด การพูดไม่ชัดนั้น เสียงที่นักเรียนออกเสียงผิดหรือออกเสียงไม่ชัดมากที่สุด ได้แก่ “ร” เสียงควบกล้ำ “ร” “ล”

จิตประภา ศรีอ่อน (2522 : 74) ได้ศึกษาปัญหาการพูดภาษาไทยไม่ชัดของชาวเขาเผ่าม้งในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จังหวัดตาก ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง มีปัญหาการพูดภาษาไทยไม่ชัดมากกว่าร้อยละ 90 และเสียงพยัญชนะเป็นเสียงที่พูดไม่ชัดมาก คือ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ เสียงพยัญชนะสะกด และเสียงพยัญชนะต้นบางเสียง ส่วนลักษณะการพูดไม่ชัดเป็นแบบการใช้เสียงหนึ่งแทนอีกเสียงหนึ่ง (Substitution) และการเว้นไม่ออกเสียงในคำ (Omission)

จิตประภา ศรีอ่อน (2522 : 74 ; อ้างถึงใน ประสงค์ ราชณสุข. 2532 : 28) พบว่า เด็กชาวเขาเผ่าม้งมีปัญหาการพูดภาษาไทยไม่ชัดมากกว่าร้อยละ 90 และเสียงพยัญชนะ เป็นเสียงที่พูดไม่ชัดมากกว่าเสียงสระและเสียงวรรณยุกต์

ประสงค์ ราชณสุข (2532 : 54) ยังได้ศึกษาปัญหาและวิธีแก้ปัญหาคำพูดภาษาไทยของเด็กชาวเขา ผลการศึกษาในนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จังหวัดกาญจนบุรี ตาก เชียงใหม่ เชียงราย ปีการศึกษา 2521 – 2522 พบว่าวิธีที่เหมาะสมสำหรับแก้ไขปัญหาคำพูดภาษาไทยไม่ชัดของเด็กชาวเขา ได้แก่ วิธีการแก้ไข ข้อบกพร่องทางการพูด 3 วิธี คือ วิธีแสดงตำแหน่งที่เกิดของเสียง วิธีเฝ้าและตอบสนอง และ วิธีแยกความรู้สึกจากประสาทสัมผัส นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนชาวเขาหลังจากได้รับการฝึกแก้ไขการพูดหรือออกเสียงภาษาไทยไม่ชัดตามวิธีการ ดังกล่าวแล้วนั้น มีจำนวนลดน้อยลงกว่าก่อน

ประสงค์ ราชณสุข (2532 : 36) ยังพบปัญหาและวิธีการแก้ไขการพูดภาษาไทย กลางของเขาเขาเผ่าต่าง ๆ กล่าวคือ เด็กชาวเขาทุกคนมีปัญหาการพูดไม่ชัด ได้แก่ พยัญชนะต้น ร ง ฮ ส เสียงพยัญชนะควบกล้ำ ร ล และเสียงพยัญชนะสะกด ง น ม ค เสียงพยัญชนะ ได้แก่ อา แอ อี เอื้อ อัว ออ เอื้อะ เอื้อะ และเสียงวรรณยุกต์ จัตวา เมื่อได้รับการฝึกแล้วปัญหาลดลงกว่า เมื่อไม่ได้รับการฝึกแก้ไข

Lewis (1972 : 321 ; อ้างถึงใน ประสงค์ ราชณสุข. 2532 : 28) พบว่า ชาวเขาที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองจะมีปัญหาในการออกเสียงที่ไม่มีในภาษาแรกของตน จะใช้เสียงใกล้เคียงกันในภาษาชาวเขมรแทนเสียงในภาษาไทย

จากการที่กล่าวมาข้างต้น เห็นว่าปัญหาการพูดภาษาไทยไม่ชัดนั้น ครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างของลักษณะท้องถิ่นและหลักการธรรมชาติทางภาษา ซึ่งเหตุผลนี้เองที่ครูจะต้องให้ความเข้าใจและแนะนำพร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไขให้แก่เด็กเรียนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

4.2 อิทธิพลของภาษาถิ่น

ทศไทย อารมณสุข (2521 : 2) อธิบายไว้ว่า ปัจจุบันภาษากรุงเทพฯ เป็นภาษามาตรฐานของประเทศ โรงเรียนก็ใช้ภาษามาตรฐานนี้ในการเรียนการสอน คนไทยบางกลุ่มใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาแรก เมื่อต้องการใช้ภาษามาตรฐานในโรงเรียนในระยะเริ่มเรียน มักจะมีปัญหาในการเรียนเพราะภาษาแตกต่างจากภาษาที่เด็กใช้พูดที่บ้าน

ประพันธ์ เรื่องณรงค์ (2513 : 16 – 17) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนภาษาไทยมาตรฐานในท้องถิ่นที่นักเรียนพูดภาษาถิ่นว่า ปัญหาสำคัญของโรงเรียนอย่างหนึ่งคือนักเรียนใช้ภาษากลางไม่ถูก เนื่องจากเคยชินกับภาษาที่ตนถนัด ครูผู้สอนมักห้ามนักเรียนพูดภาษาถิ่นในเวลาเรียนหรือเวลาพูดกับครู ถึงกระนั้นยังไม่ทำให้นักเรียนใช้ภาษากลางได้ถูกต้องนักเรียนยังคงใช้ภาษาถิ่นผสมทั้งทางการพูดและการเขียน ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้เพราะนักเรียนต้องเรียนภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาที่สองแตกต่างจากภาษาที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน

วิเชียร เทียงเมือง (2521 : 153) ได้กล่าวถึงปัญหาภาษาถิ่นว่าปัญหาและอุปสรรคที่ครูพบขณะทดลองใช้หลักสูตรอย่างหนึ่ง คือ ผู้เรียนไม่เข้าใจและพูดภาษาไทยไม่ได้ นอกจากเป็นปัญหาของครูแล้ว ผู้เรียนก็มีปัญหาในเรื่องการเรียนมาก เสมือนกับผู้เรียนต้องเรียนภาษาต่างประเทศ

สาเหตุอื่น ๆ นอกจากนี้เกิดจากที่ผู้เรียนมีความเคยชินกับภาษาถิ่นหรือภาษาแม่ที่ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นภาษาแรก และมีความแตกต่างไปจากภาษามาตรฐาน อันถือว่าเป็นภาษาทางราชการของประเทศไทย การจัดการเรียนการสอนภาษามาตรฐานให้แก่ผู้เรียนที่พูดภาษาถิ่น จึงเป็นเสมือนผู้เรียนเกิดความบกพร่องในการเรียนภาษามาตรฐาน ภาษาถิ่นจึงเป็นอุปสรรคปัญหาที่มีอิทธิพลต่อครูผู้สอนและผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนภาษามาตรฐานหรือภาษาราชการของประเทศเป็นอย่างมาก

จะเห็นได้ว่าท้องถิ่นนั้นมีอิทธิพลในการสื่อสาร เนื่องจากเด็กนักเรียนจะใช้ภาษาถิ่นมากกว่าภาษาไทย ซึ่งเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะพบเห็นโดยทั่วไปของการจัดการศึกษาของเด็กที่ใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาหลัก

คาราโอเกะ

1. ประวัติและความเป็นมาของคาราโอเกะ

คำว่าคาราโอเกะ เป็นคำที่ในปัจจุบันเป็นที่เข้าใจกันดีว่ามีความหมายอย่างไร ซึ่งที่มาของคำว่า “คาราโอเกะ” มาจากคำ 2 คำในญี่ปุ่นคือคำว่า “kara” ที่ย่อมาจากคำว่า “karappo” มีความหมายว่า “ว่างเปล่า” และคำว่า “oke” ซึ่งเป็นคำแผลงมาจากคำว่า “orchestra” ในภาษาอังกฤษที่หมายความถึงดนตรี (ไชยันต์ ปริตตพงษ์, 2536 : 130)

คาราโอเกะจึงเป็นศัพท์เฉพาะที่ หมายถึง ดนตรีที่ปราศจากเสียงร้อง หรือ ดนตรีประกอบสำหรับนักร้อง ชาวญี่ปุ่นถือว่า “คาราโอเกะ” เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของคน

ญี่ปุ่น ซึ่งในปัจจุบันคาราโอเกะไม่ใช่จะได้รับความนิยมแต่ในประเทศญี่ปุ่นแต่คาราโอเกะได้รับความนิยมไปทั่วโลก หรือ จะเรียกว่าเป็นวัฒนธรรมโลกไปแล้วก็ได้ ตามกระแสการแผ่อำนาจทางเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น ที่ไม่ว่าคนญี่ปุ่นจะไปอยู่แห่งใด ก็ต้องมีคาราโอเกะไว้คอยสนองความบันเทิงอยู่เสมอ คนท้องถิ่นที่อยู่ในประเทศต่างๆ ก็พลอยรับเอารูปแบบความบันเทิงนี้เข้าไปโดยปริยาย กลายเป็นที่รู้จักเรียกขานของคนทุกชาติทุกภาษา (ไชยยันต์ ปริตตพงษ์. 2536 : 128) ความเป็นมาของกิจกรรมการร้องเพลงคาราโอเกะเริ่มต้นที่มีการร้องเพลงคาราโอเกะในบาร์เล็กๆ แห่งหนึ่งในเมืองโกเบ ซึ่งเป็นท่าทางชายฝั่งตะวันตกของญี่ปุ่น ในปี ค.ศ. 1970 (ไชยยันต์ ปริตตพงษ์. 2536 : 71) ด้วยเกิดจากปัญหาการขาดนักร้องและวงดนตรีที่เคยเล่นเป็นประจำ เจ้าของบาร์เล็กๆ แห่งนั้นจึงแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการนำเทปเพลงที่มีแต่เสียงดนตรีมาเปิดให้ลูกค้าได้สลับสับเปลี่ยนกันร้องเพลง แทนการใช้นักร้องและวงดนตรี ซึ่งลูกค้าพอใจและสนุกสนานเป็นอย่างมาก

แม้ว่าการร้องคาราโอเกะจะเริ่มต้นที่ประเทศญี่ปุ่น และได้รับความนิยมมากในสถานบริการต่างๆ ในประเทศญี่ปุ่น เช่น ร้านอาหาร ร้านเหล้า ผับหรือบาร์ต่าง ๆ แต่ลักษณะและวัฒนธรรมทางสังคมของประเทศญี่ปุ่นกลับไม่เอื้ออำนวยให้สามารถใช้คาราโอเกะภายในครัวเรือนได้เนื่องจากแบบแผนและวัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นที่ว่าชาวญี่ปุ่นมักไม่นิยมเชิญแขกมาบ้าน ประกอบกับลักษณะบ้านของชาวญี่ปุ่นปลูกสร้างอยู่ชิดติดกันและสร้างด้วยไม้ซึ่งเป็นวัสดุที่ไม่เก็บเสียงทำให้ชาวญี่ปุ่นเกิดความคิดในการสร้างคาราโอเกะบ็อกส์ขึ้นมา

จากการคิดค้นสร้างคาราโอเกะบ็อกส์ในปี ค.ศ. 1984 ทำให้มีการพัฒนาลักษณะของคาราโอเกะอย่างต่อเนื่อง จนถึงปี ค.ศ. 1988 มีการดัดแปลงสร้างคาราโอเกะแบบห้องส่วนตัวขึ้นในประเทศญี่ปุ่น โดยมรการบูรณพัฒน์ห้องร้องคาราโอเกะด้วยวัสดุเก็บเสียงที่มีคุณภาพ ซึ่งในระยะแรก ๆ แหล่งให้บริการคาราโอเกะแบบห้องส่วนตัวนั้น จะมีให้บริการอยู่แต่เฉพาะย่านของการพักผ่อน เช่น ศูนย์เกมส์ สานโบว์ลิ่ง ห้างสรรพสินค้า หรือติดตั้งอยู่ภายในอาคารที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน หรือแหล่งที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีเท่านั้น

ต่อมาเมื่อกิจการให้บริการร้านคาราโอเกะแบบห้องส่วนตัวได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นจึงได้มีการคิดค้นออกแบบสร้างอาคารสำหรับทำกิจกรรมการร้องเพลงคาราโอเกะและเมื่อมีผู้นิยมมาใช้บริการคาราโอเกะแบบห้องส่วนตัวมากขึ้น ปี ค.ศ. 1991 คาราโอเกะบ็อกส์ในประเทศญี่ปุ่นจึงถูกลดความนิยมจนค่อย ๆ หายไปในที่สุด

สำหรับในประเทศไทย การร้องเพลงคาราโอเกะเริ่มมีขึ้น เมื่อช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2531 ในโรงแรมสถานบันเทิงประเภทผับและบาร์ที่ให้บริการชาวญี่ปุ่น แลวดนตรีและ

ถนนสีลม โดยเริ่มแรกผู้ใช้บริการยังคงเป็นกลุ่มนักธุรกิจและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะชาวญี่ปุ่น ฮองกงและไต้หวัน มากกว่าที่จะเป็นผู้ให้บริการชาวไทย (ไชยยันต์ ปริตตพงษ์, 2533 : 137) เหตุเพราะการร้องคาราโอเกะยังเป็นการแปลกใหม่สำหรับคนไทย เนื่องจากความไม่คุ้นเคยและขัดกับพฤติกรรมของคนไทยซึ่งไม่กล้าแสดงออกในที่สาธารณะ จึงทำให้กลุ่มผู้ใช้คาราโอเกะในยุคแรกเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะชาวญี่ปุ่น ฮองกง และไต้หวันเสียมากกว่า

2. ความหมายของคาราโอเกะ

คาราโอเกะ เป็นภาษาญี่ปุ่นซึ่งมีความหมายตามที่ ศิลป์ ภาคสุวรรณ (2536 : 84 - 85) ได้กล่าวไว้ว่า คำว่า คาราโอเกะมาจากคำว่า คารา (kara) หมายความว่า ว่างเปล่า คำว่าโอเกะ (oke) คเป็นคำย่อของคำว่า ออเคสตรา (orchestra) คาราโอเกะ เป็นเพลงที่มีแต่เสียงดนตรีของเพลงต่างๆ ไม่มีการร้อง ใครชอบใจจะร้องก็ถือไมโครโฟนร้องให้เข้ากับทำนองดนตรีของเพลงนั้น ๆ ชาวญี่ปุ่นชอบร้องเพลงกับคาราโอเกะที่บ้านหรือตามบาร์ที่มีคาราโอเกะ บาร์เหล่านี้นับวันจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกทีตามความนิยมของประชาชน เพลงที่นำมาทำคาราโอเกะมักเป็นเพลงเองกะ (enka) ซึ่งมีท่วงทำนองแบบญี่ปุ่น เนื้อเพลงเป็นการบรรยายความรักของชายหญิง และมีโรงเรียนฝึกการร้องเพลงกับคาราโอเกะด้วย เพื่อช่วยให้ผู้สนใจได้ปรับปรุงการร้องและท่าทางประกอบของคนให้ดีขึ้น ถ้าท่านอยู่ในญี่ปุ่นไม่ช้าจะต้องได้ไปบาร์คาราโอเกะ และถูกคะยั้นคะยอให้ร้องเพลง

ปรียาลักษณ์ โทณะวณิก (2534 : 25) กล่าวว่า คาราโอเกะ (karaoke) เป็นอุปกรณ์เรียกความบันเทิงอย่างหนึ่งในญี่ปุ่น โดยเป็นการผสมผสานระหว่างคำ คารา ที่แปลว่า ว่างเปล่า กับคำว่า โอเกะ ที่แปลว่า ดนตรีหรือออเคสตรา เมื่อนำมารวมกัน มีความหมายว่า ดนตรีที่ว่างเปล่า หรือโดยความหมายก็คือ ดนตรีที่ร้อง

Wagner and Brick (1993 : 44 -46) กล่าวว่า คาราโอเกะ (อ่านว่า คา-รา-โอ-เกะ) เป็นระบบไฟฟ้า การร้องเพลงโดยลำพัง เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในไนต์คลับ โดยเฉพาะในประเทศญี่ปุ่น มีการร้องเพลงด้วยไมโครโฟน เป็นเฟชั่นที่ระบาค และเป็นที่สนใจของคนทุกคน คาราโอเกะใช้บันทึกถ่วงหน้า เป็นการใช้นักร้องคลอเสียงตามเนื้อเพลง บางแบบมีภาพที่เหมาะสมกับเนื้อเพลงด้วย

คาราโอเกะ เป็นที่นิยมมาก่อนในประเทศญี่ปุ่นดังที่ วิชพล โรจนวดี (2536 : 103 - 104) กล่าวไว้ว่า ในปัจจุบันนี้ไม่ว่าบาร์ ไม่ว่าบาร์ หรือคาบาเรต์ในประเทศญี่ปุ่นต่างก็มีคาราโอเกะ (ดนตรีสำหรับฝึกร้อง) คาราโอเกะเป็นที่ชื่นชอบของชาวญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก

เนื่องจากชาวญี่ปุ่นเป็นผู้ที่ชอบการร้องเพลงเป็นชีวิตจิตใจอยู่แล้ว เขาจะร้องเพลงในงานปาร์ตี้ ในเทศกาลหรือพิธีสำคัญต่าง ๆ บรรดานักธุรกิจชาวญี่ปุ่นจึงต้องให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อม ร้องเพลงคาราโอเกะ ซึ่งสามารถร่ำเรียนได้จากโรงเรียนที่สอนหลักสูตรการร้องเพลงมีอยู่ หลายแห่งในประเทศญี่ปุ่น และเมื่อถึงคราวที่เขาได้รับเชิญให้ขึ้นร้องเพลงบนเวที เขาก็จะ สามารถร้องเพลงได้อย่างคล่องแคล่ว มั่นใจ ในทำนองเดียวกับนักธุรกิจชาวต่างประเทศก็ควร จะฝึกซ้อมร้องเพลงไว้บ้าง เพราะอาจจะมีโอกาสได้รับเชิญให้ขึ้นไปร้องเพลงบนเวทีเช่นกัน ตามปกติแล้วชาวญี่ปุ่นชอบเชิญแขกของตนให้ขึ้นไปร้องเพลงอยู่เสมอ ถ้าแขกของตนยังร้อง เพลงไม่เก่งอาจจะมีชาวญี่ปุ่นอีกคนร่วมร้องด้วย

สรุป คาราโอเกะ หมายถึง เสียงดนตรีที่ใช้ในการประกอบการร้องเพลงของนักร้อง หรือผู้ที่ต้องการจะร้อง ปัจจุบันมีภาพประกอบและตัวหนังสือเนื้อเพลงร่วมด้วยซึ่งจะทำให้ การร้องเพลงดำเนินไปได้อย่างราบรื่น และเกิดความมั่นใจแก่ผู้ร้อง

3. คุณค่าของคาราโอเกะ

คาราโอเกะนับว่าเป็นที่นิยมในทุกชั้นของสังคม ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่ ดังที่ Wagner and Brick (1993 : 44 -46) ได้กล่าวว่า ขณะที่ไม่มีอะไรสามารถแทนที่ครูที่ดีใน การกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ท่านก็จะประหลาดใจ เมื่อพบว่า คาราโอเกะสามารถทำ ได้ หนึ่งในคุณภาพที่ดีที่สุดของความคิดประดิษฐ์ คือ ความจริงที่ว่า แม้แต่นักเรียนที่ได้ยิน เสียงบันทึกของตน เขายังชอบคาราโอเกะได้กลายเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรายบุคคล การ เรียนดนตรี ได้กลายเป็นของง่ายและในเวลาอันสั้น กลายเป็นความสะดวกสบาย รวมถึงได้ มองเห็นหนทางที่จะนำคาราโอเกะมาใช้ในห้องเรียน จึงได้มีนำไปให้นักเรียนเกรด 4 ของโรงเรียน Dade country school ที่ประเทศอังกฤษ โดยนำไปใช้ในการฝึกร้องเพลง ในวิชาดนตรีภายหลังจากนำไปใช้ได้ 4 เดือน ได้ทำการสำรวจ พบว่า

1. คาราโอเกะ กระตุ้นความสนใจของนักเรียน
2. ครูสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง และสามารถให้คำแนะนำได้ทันที
3. นักเรียนชอบ เนื่องจากเนื้อเพลงให้อ่าน
4. นักเรียนมีความคิดรวบยอด สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว
5. นักเรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น

คาราโอเกะ กลายเป็นรูปแบบสนทนาการที่ได้รับความนิยมจากชาวญี่ปุ่นมาก ที่สุดกำลังขยายอาณาจักรไปยังตลาดซูปเปอร์มาร์เก็ต ภัตตาคาร และแม้กระทั่งในห้องเรียนของ โรงเรียนต่าง ๆ เพราะขณะนั้น คาราโอเกะได้ขยายออกไปตามห้องเรียน โดยถือเป็นเครื่องมือ

การศึกษาสมัยใหม่ปัจจุบันนี้ โรงเรียนชั้นประถมศึกษาประมาณ 1,000 แห่ง กำลังใช้คาราโอเกะสอนวิชาดนตรีกับเด็กนักเรียนทั่วประเทศญี่ปุ่น

ดังนั้น คุณค่าของคาราโอเกะในการเรียนการสอนสามารถสรุปได้ดังนี้

1. กระตุ้นความสนใจให้แก่ผู้เรียน
2. สามารถเรียนได้เป็นรายบุคคล
3. ครูสามารถควบคุมบาท หรือกริยาท่าทางของผู้เรียนได้
4. นักเรียนชอบเพราะมีเนื้อเพลงจ้อเพลง
5. ครูสามารถแนะนำได้ตลอดเวลา
6. สามารถจัดทำทางของผู้เรียนได้
7. ไม่ต้องกังวลจะจำเนื้อเพลงไม่ได้
8. บทเรียนทำให้เกิดความคิดรวบยอด สามารถเรียนได้เร็ว
9. เป็นการเรียนด้วยประสบการณ์
10. ผู้เรียนสามารถแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองได้

สรุปได้ว่า คาราโอเกะ สามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยได้ ซึ่งคาราโอเกะจะกระตุ้นความสนใจให้แก่ผู้เรียน และยังเป็นรูปแบบสร้างความบันเทิง ทำให้เกิดความสนุกสนาน คลายความตึงเครียด มีเนื้อร้องปรากฏบนจอพร้อมสี่ภาคตามจังหวะของดนตรีภาคตามจังหวะของดนตรี เพื่อให้คนที่จำเนื้อร้องไม่แม่นยำสามารถฝึกร้องได้ จึงได้นำคาราโอเกะมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนแทนการท่องแบบเก่าที่จำเจ เป็นแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ที่สัมฤทธิ์ผลในทางที่ดี ทั้งนี้การสอนอ่านเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับสูงต่อไป ดังนั้น การพัฒนาการพูดของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้คาราโอเกะ สามารถจัดการเรียนรู้ได้เป็นรายบุคคล และครูยังสามารถควบคุมบาท หรือกริยาท่าทางของผู้เรียน และสามารถจัดทำทางของบุคลิกภาพของเด็กปฐมวัยได้อีกด้วย

บริบทโรงเรียนบ้านหัวขัว

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในบริบทของโรงเรียนบ้านหัวขัว ผู้วิจัยได้นำเสนอบริบทโรงเรียน 3 ประการ คือ ข้อมูลทั่วไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละตอนดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนบ้านหัวขัวตั้งอยู่เลขที่ 33 หมู่ที่ 9 ตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งเมื่อวันที่ 1 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2469 ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่บริการได้แก่ หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 15 ตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ประชากรประมาณ 900 คน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ทำนา และค้าขาย ชุมชนและโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

บุคลากร

โรงเรียนบ้านหัวขัวเปิดทำการสอนระดับชั้นอนุบาล จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ห้องเรียน ครู 7 คน นักเรียนทั้งหมด 85 คน นักการ 1 คน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2555) โรงเรียนได้พัฒนางานด้านวิชาการให้เกิดความเป็นเลิศทางวิชาการ พัฒนางานด้านอาคารสถานที่และเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของบุคลากรให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและอนาคต

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ภารกิจสำคัญของการดำเนินงานในโรงเรียน คือการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากสภาพปัจจุบัน ปัญหาของโรงเรียนพบว่าเด็กนักเรียนทุกระดับชั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ กล่าวคือกลุ่มทักษะภาษาไทยนักเรียนยังอ่านเขียนยังไม่คล่อง และกลุ่มคณิตศาสตร์นักเรียนยังขาดทักษะคิดคำนวณ การแก้โจทย์ปัญหา และการคิดเลขเร็วทำให้เป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ อีกด้วย

3. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม

โรงเรียนบ้านหัวใต้ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามจาก สมศ. เมื่อช่วงเดือน มิถุนายน พ. ศ. 2555 ผลการประเมินโดยภาพรวมสรุปได้ ดังนี้

3.1 ผลสำเร็จที่เป็นจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา จากผลการประเมินตนเอง

3.1.1 จุดเด่นของสถานศึกษา

- 1) บุคลากร ผู้บริหารสนใจการปฏิรูปการศึกษา บุคลากรมีความรู้ความสามารถมีทักษะในการใช้สื่อและแผนการจัดการเรียนรู้
- 2) สถานศึกษามีนโยบายมีโครงสร้างบริหารงานที่ชัดเจนและบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
- 3) ความสามารถในการบริหารงานวิชาการและผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โดยวิธีการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการอยู่เสมอ บุคลากรทางการศึกษาเป็นครูชำนาญการพิเศษ 6 ครูเชี่ยวชาญ 1 คน มีการขยายผลการวิจัยในชั้นเรียนแก่เครือข่ายครบทุกโรงเรียน โดยเน้นศูนย์อบรมวิชาการ เครือข่ายโรงเรียน
- 4) การจัดองค์กรและการตรวจสอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษามีกระบวนการวัดผลการเรียนของนักเรียนทุกภาคเรียนและนำเสนอผลการเรียนให้ครูทราบทุกภาคเรียนรวมถึงการให้ความสำคัญต่อการจัดทำหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้
- 5) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการประเมินความรู้ของนักเรียนทุกภาคเรียนและรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองของนักเรียนทุกคน

3.2 จุดที่ควรพัฒนา

- 3.2.1 การดำเนินพัฒนาสถานศึกษาทุกด้านควรเน้นการพัฒนาทั้งระบบ โดยมี กลไกและระบบที่ต่อเนื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 3.2.2 กำหนดหรือจัดทำระเบียบรองรับการบริหารจัดการให้เด่นชัดและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาโดยเป็นปัจจุบันและถูกต้องตามระเบียบหลักของทางราชการ
- 3.2.3 พัฒนาการให้บริการด้านเทคโนโลยีการสื่อสารวัฒนธรรมประเพณี

3.3 แนวทางการพัฒนาในอนาคต

3.3.1 ดี นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์

3.3.2 เก่ง พัฒนาเด็กสู่ความเป็นเลิศ

3.3.3 มีสุข พัฒนาภูมิทัศน์เอื้อต่อการเรียนการสอน

3.4 ความต้องการการช่วยเหลือ

3.4.1 งบประมาณในการดำเนินการต่าง ๆ ยังขาดแคลน

3.4.2 เทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

3.4.3 สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัยไม่เพียงพอ

จากผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกดังกล่าวข้างต้น เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้เรียนไม่มีความสุขในการเรียน ทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ครูใช้ในการสอน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษาและพัฒนาวิธีการหรือรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียนรู้ และต้องการที่จะเรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่ายแล้วผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ได้นำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ฝึกให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงออก ให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญ จึงได้มีความสนใจที่จะพัฒนาการเรียนการสอน โดยพัฒนาทักษะการพูดขอเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้คารา โอเกะซึ่งเป็นบทเรียนที่น่าสนใจมากขึ้น โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน กล้าพูด กล้าแสดงออก มีความมั่นใจในตนเอง และส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้คาราโอเกะเพื่อพัฒนาทักษะทางการพูดมีผู้ทำวิจัยไว้ดังนี้

นางเยาว์ คลินิกกลาย (2543 : 1) ได้ศึกษาถึงความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย ชาย - หญิง อายุระหว่าง 5-6 ขวบ ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด

กิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบมีความสามารถด้านการพูดสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามปกติ

เสารวัน อินวงศ์ (2549 : 42) ได้ศึกษาผลการใช้คาราโอเกะเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กไทยใหญ่ในระดับปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านหมอกจำแป๋ อำเภอเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ผู้วิจัยได้นำเพลงคาราโอเกะมาใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กไทยใหญ่ โดยใช้เพลงทำเน้นการออกเสียงพยัญชนะ ค บ ฝ ฟ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ คือ 14 คน จากกลุ่มประชากรคน 15 คน มีคะแนนทักษะการพูดออกเสียง ค บ ฝ ฟ โดยเฉลี่ยเพิ่มมากขึ้น แสดงว่าการใช้คาราโอเกะสามารถทำให้นักเรียน 14 คนนี้ มีทักษะการพูดออกเสียงเพิ่มขึ้น เนื่องจากการใช้คาราโอเกะเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กเกิดความสนใจและสนุกสนานกับการร้องเพลง และต้องการเลียนแบบให้เหมือนกับเพลงต้นแบบมากที่สุด

จิตราภรณ์ เสนาคา (2551 : 32) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เพลงประกอบการจัดกิจกรรมเสริม ประสบการณ์ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟัง การพูดและและสังคมนิสัยของนักเรียนชั้น อนุบาลปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีระดับความสามารถด้านการฟัง การพูดและสังคมนิสัยของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ พอใช้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับดีทุกด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ ด้านการพูด ด้านลักษณะสังคมนิสัย และด้านการ ฟัง และ พัฒนาการความสามารถด้านการฟัง ด้านการพูด และด้านสังคมนิสัย ของนักเรียน ชั้น อนุบาลปีที่ 1 โดยรวม หลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

2. งานวิจัยต่างประเทศ

จอลลี่ (Joll. 1975 : 1-2) ได้ศึกษาทดลองพบว่า เพลงมีอิทธิพลอย่างจริงจังในการสอนออกเสียง ศัพท์สำนวนและไวยากรณ์รวมทั้งความเข้าใจความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมและภาษาที่ใช้ในเพลงด้วยและจากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน ร้อยละ 91 มีความเห็นว่าเพลงมีประโยชน์สามารถตอบสนองความต้องการทางจิตวิทยา และทางการศึกษา ทางด้านอารมณ์เพลงทำให้เกิดการผ่อนคลายและสร้างบรรยากาศที่สนุกสนาน รื่นรมย์ ลดความเบื่อหน่ายในห้องเรียน ซึ่งมีผลทำให้อายกรเรียนมากขึ้น

แวกเนอร์ และบรีค (Wagner and Brick. 1993) ได้ทดลองใช้อุปกรณ์ คาราโอเกะ ที่มีทั้งภาพและเสียงมาใช้ในการเรียนการสอนดนตรีในห้องเรียน โดยทดลองกับนักเรียนจำนวน โรงเรียนใช้เวลาทดลอง 4 เดือน ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้คารา โอเกะใน

กระบวนการเรียนการสอนได้รับความสนุกสนานและเรียนรู้ความคิดรวบยอดทางดนตรีได้ง่ายกว่าการเรียนการสอนตามปกติ

เฟตเซอร์ (Fetzer. 1995 : website) ได้ศึกษาวิจัยทดลอง พบว่าการนำเพลงมาใช้ในการสอนกับการสอนตามคู่มือครูนั้น ในกลุ่มทดลองแสดงออกถึงพฤติกรรม การอ่านที่ถูกต้องและชื่นชอบมากกว่าในกลุ่มควบคุม

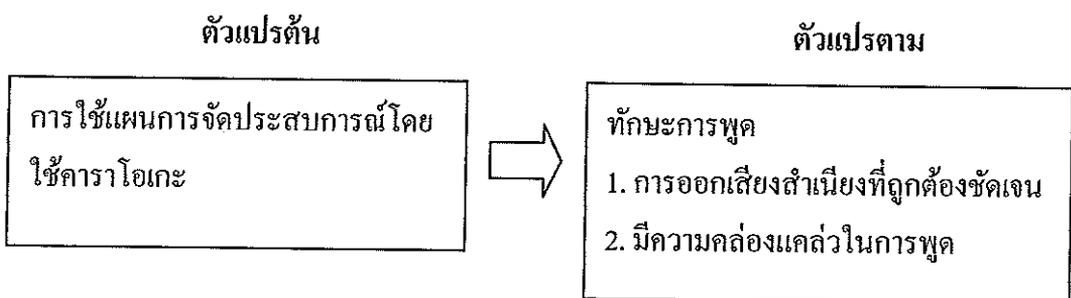
แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1969 : 141 ; อ้างถึงใน ศัชรินทร์ พิภูลงาม. 2538 : 36) ได้ทำการวิจัยพบว่าเพลงทำให้เกิดความสนุกสนานในการเรียน บรรยากาศในห้องไม่ตึงเครียด นักเรียนมีความรู้สึกเป็นกันเอง และเรียนได้อย่างสบายใจ มีความสุขในการเรียน อันเป็นผลให้สุขภาพจิตของนักเรียนดีขึ้น

ฮามัน (Ham. 1973 : 127 ; อ้างถึงใน ศัชรินทร์ พิภูลงาม. 2538 : 37) ได้นำเพลงไปใช้ในการสอนภาษาและพบว่าดนตรีเป็นสื่อที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และทำให้นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์ภาษาเยอรมันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการใช้เพลงหรือใช้ดนตรีเข้ามาประกอบและสอดแทรกเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งนั้น ผลการเรียนรู้ของนักเรียนจะออกมาในเกณฑ์ที่สูงกว่าการจัดกิจกรรมโดยไม่ใช้บทเพลง หรือดนตรีประกอบการจัดการเรียนรู้เลย นับว่าเพลงประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีคุณค่าต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมากและงานวิจัยส่วนใหญ่สามารถสรุปได้ว่า เพลงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีต่อการเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ความสามารถในการออกเสียงคำควบกล้ำได้อย่างถูกต้องและคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น อีกทั้งยังสามารถปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านการพูดของนักเรียน ได้อีกด้วย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้คาราโอเกะ เพื่อพัฒนาทักษะการพูด ของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย